

Technická univerzita v Liberci

FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

Naformátováno: Barva písma: Text 1

Katedra: Filosofie

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor ČJ – HU
(kombinace):

MOŽNOSTI LEGALIZACE MARIHUANY
V ČESKÉ REPUBLICE

Změněn kód pole

POTENCIAL OF LEGALIZATION
MARIHUANA IN CZECH REPUBLIC

Bakalářská práce: 12 – FP – KFL – O155

Naformátováno: Barva písma: Text 1

Autor:

Pavla BERGROVÁ

Podpis:

Naformátováno: Barva písma: Text 1

Adresa:

Vodice 14,

391 55, CHÝNOV

Naformátováno: Barva písma: Text 1

Naformátováno: Barva písma: Text 1

Vedoucí práce: PhDr. Jana Jetmarová, PhD.

Konzultant:

Počet

<u>stran</u>	<u>grafů</u>	<u>obrázků</u>	<u>tabulek</u>	<u>pramenů</u>	<u>příloh</u>
<u>57</u>	<u>0</u>	<u>2</u>	<u>0</u>	<u>34</u>	<u>1</u>

V Liberci dne: 27. 4. 2012

Čestné prohlášení

Název práce: Možnosti legalizace marihuany v České Republice

Jméno a příjmení autora: Pavla Bergrová

Osobní číslo: P07000292

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo.

Prohlašuji, že má bakalářská práce je ve smyslu autorského zákona výhradně mým autorským dílem.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval/a samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Prohlašuji, že jsem do informačního systému STAG vložil/a elektronickou verzi mé bakalářské práce, která je identická s tištěnou verzí předkládanou k obhajobě a uvedl/a jsem všechny systémem požadované informace pravdivě.

V Liberci dne: 27. 04. 2012

Pavla Bergrová

Anotace:

Bakalářská práce řeší možnosti legalizace marihuany v České republice. Obsahově se zabývá rozdělením konopí na tři různé druhy dle botaniků. Dále seznamuje s konopným rituálem šamanů a konopným rituálem současnosti. Opomenuta nezůstává dávná ani novodobá historie této plodiny, stejně jako její mnohostranné praktické využití. Následuje zanalyzování legislativních změn od roku 1909 po současnost. Čtenář má možnost seznámit se i se subkulturami uživatelů konopných drog a s černým trhem a díky této práci si lze udělat i obrázek o situaci v Holandsku a o jeho drogové politice. V závěru mé práce najdete aplikaci analýzy zjištěných poznatků na české poměry.

Klíčová slova: marihuana, konopí indica, sativa, legalizace, legislativa, glaukom, epilepsie, skleróza multiplex, Sativex

Annotation

My bachelor's work deals with chances of legalization of marijuana in Czech Republic. In this work we can find the division of marijuana into three kinds according to the botanists. Next point are manila rituals of shamans and contemporary rituals. My work does not forget to the ancient and modern history of this plant and their wide-ranging use. Then I present legislative changes since 1909 to the present. Reader of bachelor's work has a possibility to meet the subcultures of users of marijuana and the black market. Thanks to this work you can make some picture about the situation in Netherland and their drug policy. At the end I apply the analysis of my discovered findings to the Czech situation.

The key words: marijuana, cannabis indica, sativa, legalization, legislation, glaucoma, epilepsy, sclerosis multiplex, Sativex

Seznam zkratek a symbolů:

- antipsychotika - látky, které mají při dlouhodobém podávání schopnost potlačovat psychotické symptomy
- atd. - a tak dále
- betablokátory - léky, které zpomalují srdeční činnost a snižují krevní tlak
- CBD – kanabidiol
- CO^2 – oxid uhličitý
- glaukom – zelený zákal
- LSD - diethylamid kyseliny lysergové, halucinogenní látka, narkotikum
- n. l. - našeho letopočtu
- př. n. l. - před naším letopočtem
- psychotropní - jde o působení na psychiku člověka, ovlivňování jeho smyslového vnímání a prožívání okolní reality i sebe sama
- skleróza multiplex – roztroušená skleróza
- titrace - metoda kvantitativní chemické analýzy, odměrná analýza
- THC – tetrahydrocannabinol – látka způsobující změněné stavy vědomí

Obsah

Úvod.....	10
1 Rozdělení konopí	13
1.1 Konopí indica	14
1.2 Konopí sativa.....	14
1.3 Konopí ruderalis	14
2 Konopí jako součást rituálů	14
2.1 Rituály – počátky již u šamanů	14
2.2 Základy konopného rituálu současnosti.....	16
2.2.1 Konopný rituál současnosti	17
3 Historie užívání konopí	19
3.1 Konopí v Čechách	26
3.1.1 Novodobá historie konopí v Čechách	26
4 Praktické využití konopí.....	29
4.1 Konopný papír.....	29
4.2 Konopí v textilním průmyslu.....	30
4.3 Konopí ve stavebnictví	31
4.3.1 Bilance CO.....	32
4.3.2 Postoj veřejnosti ke stavbám z konopí	33
4.4 Kosmetika	34
4.5 Lékařství.....	35
4.6 Oblasti léčebného využití konopných látek v současné medicíně.....	36
4.6.1 Nevolnost a zvracení	36
4.6.2 Glaukom (zelený zákal).....	37
4.6.3 Roztroušená skleróza (skleróza multiplex).....	37
4.6.3.1 Sativex.....	38
4.6.4 Epilepsie (padoucnice)	38
5 Legislativa	39
5.1 Mezinárodní úmluvy od roku 1938.....	39
6 Uživatelé konopných drog a černý trh	48
6.1 Uživatelé konopných drog a subkultury	48
6.2 Výroční zpráva o drogové problematice a černý trh	49
7 Holandský versus český přístup ke konopí	50
7.1 Holandský přístup ke konopí.....	50
7.1.1 Opiový zákon	51
7.1.2 Coffeshopy a distribuce konopí v nich.....	51
7.1.3 Pozitiva nizozemského přístupu.....	52
7.1.4 Negativa nizozemského přístupu	52
7.2 Český přístup ke konopí.....	53
7.2.1 Postoj české veřejnosti k užívání drog	54
7.3 Nizozemský přístup kontra české poměry	54
8 Legalizace?	55
9 Závěr.....	58
Použitá literatura a zdroje.....	60

Naformátováno: Barva písma: Černá

Seznam ilustrací	62
Přílohy:	63

Úvod

Na doporučení zkušební komise jsem svou bakalářskou práci přepracovala. Na základě tohoto doporučení vypustím empirický výzkum formou dotazníkového šetření a spíše se zaměřím na možnosti a připravenost ČR na legalizaci. Podrobněji rozpracuji holandský přístup ke konopí a jeho fungování a pokusím se ho v porovnání se situací v ČR analyzovat a aplikovat na české poměry.

Bakalářská práce nese název MOŽNOSTI LEGALIZACE MARIHUANY V ČESKÉ REPUBLICE. Obsahově se bude zabývat rozdělením konopí dle botaniků na tři různé druhy, a to sativa, indica a ruderalis. Čtenář si tak vytvoří představu, že ne všechny druhy konopí obsahují stejné procento THC (tetrahydrocannabinol).

Dále se budu zabývat konopím jako součástí rituálů, zmíním šamanismus především v Nepálu, samozřejmě je i mnoho jiných kultur, které užívají konopí jako součást rituálů. Nepál jsem si jako příklad vybrala, protože se touto tématikou zabývá dnes mnoho odborných publikací. Samozřejmě že se konopí jako součást rituálů využívá i mnoha jiných kulturách, jako je mimo jiné i Afrika. Kapitole věnuji také základům konopného rituálu současnosti, kdy jeho základy sahají k malým disidentským skupinám, a konopnému rituálu současnosti jako takovému.

V následující kapitole mé práce rozeberu historii konopí, aby čtenář věděl, kam až sahají jeho kořeny a jaký byl vývoj cannabisu v dějinách lidstva. Zmíním používání konopí již před sedmi tisíci lety v Číně, kde se díky zakladateli bylinného umění a farmacie Sheng-nungovi konopí začalo pěstovat na vlákno, konopný papír, atd. Dále se budu zabývat rozšířením konopí do Evropy, bude zmíněno i užití konopí jako platidla v Americe, jeho používání při výrobě plachet, lan a oblečení. Opomenut nezůstane ani patent udělený v roce 1971 Georgovi W. Schlichtenovi, a to patent na stroj podobný dnešnímu kombajnu, který šetřil práci a zlepšoval kvalitu konopného papíru, rok 1931, kdy byl jmenován Harry Aslinger vedoucím přeorganizovaného státního úřadu pro drogy a opiáty a bude zmíněn i zákon z roku 1937 Marihuana Tax Act, který zakazoval pěstování konopí. Rozeberu také novodobou historii konopí v

Čechách, kdy bylo na konopí pohlíženo pod vlivem komunistické propagandy jako na neřád a jeho užívání bylo spojováno se skupinkami disidentů. Rozeberu také jak se se stejnou rychlostí střídání vlád měnil i postoj k drogám a stíhání za jejich užívání a držení.

Další kapitolu mé práce věnuji praktickému využití konopí, a to při výrobě konopného papíru, dále konopí v textilním průmyslu, jako velmi odolný materiál při výrobě oděvů, konopí ve stavebnictví a s touto tematikou spojený projekt Petra Žáčka, který si chtěl postavit dům z technického konopí, ale byl postaven před soud. Následuje využití této rostliny v kosmetice, jako nová alternativní léčba různých kožních onemocnění. Samozřejmě nezapomenu ani na konopí v lékařství, v ČR je tato problematika dosud nedořešena, i když, jak se dočtete, s konopí začíná blýskat ne lepší časy. Okrajově zmapuji i oblasti využití konopných látek v současné medicíně, například při nevolnosti a zvracení, zeleném zákalu, roztroušené skleróze a epilepsii.

Následující kapitola rozebere protidrogové zákony od roku 1909 a jejich vývoj až po současnou právní úpravu z 1. ledna 2010 o omamných, psychotropních látkách a jidech, která přináší závažné změny při posuzování a stíhání jedinců.

V další kapitole se pokusím o analyzování holandského přístupu ke konopí, jejich opiový zákon, kdy holandští zákonodárci rozdělili drogy na „měkké“ a „tvrdé“, což vedlo k zavedení prodeje „měkkých“ drog v tamních coffeshopech. Posoudím i pozitiva a negativa tohoto přístupu.

Čtenáře seznámím i s českým přístupem ke konopí. V roce 2011 byla založena Pracovní skupina za zpřístupnění konopí pro léčbu a výzkum v ČR, která měla navrhnout legislativní změny pro zpřístupnění konopí pacientům a oddělit prospěšné využití konopí od zneužití konopí jako drogy. Skupina mimo jiné vypracovala i návrh předepisování konopí lékařem na elektronický recept s omezením. Zanalyzuji i postoj české veřejnosti ke konopným drogám, kdy se na základě třech studií realizovaných v posledních letech ukazuje, že je česká veřejnost benevolentnější ke cannabisu více než dříve.

Další kapitola mé práce se bude zabývat uživateli a subkulturami uživatelů konopných drog. Dnes je velmi složité přesně identifikovat skupinu uživatelů drog, je to skupina věkově velmi rozsáhlá.

Poukážu i na výroční zprávu o drogové problematice, mladí Češi jsou daleko nad evropským průměrem v užívání konopí, 54% z mladých Čechů má s touto rostlinou alespoň minimální zkušenost. V posledních letech se u nás začíná rozrůstat i černý trh s konopím, kdy především Vietnamci jsou velcí zásobitelé.

Cílem mé práce je zmapování informovanosti veřejnosti o legalizaci marihuany v České republice, seznámení čtenáře s možností legalizace, analyzování dostupných internetových a literárních zdrojů.

V poslední kapitole se pokusím o aplikaci získaných informací na české poměry a posoudím možná pozitiva/negativa legalizace marihuany v České republice.

1 Rozdělení konopí

Botanici se dlouhou dobu nemohli shodnout na příslušnosti konopí k nějaké čeledi. Nakonec bylo přiřazeno do čeledi konopovitých (Cannabaceae). Konopí dělíme na tři druhy, a to konopí indica (*Cannabis indica*), konopí seté (*Cannabis sativa*) a konopí plevelné (*Cannabis ruderalis*). Konopí je většinou dvoudomé, tzn. má jak samčí tak samičí rostliny. Je rostlinou jednoletou a kromě druhu indica poměrně nenáročnou na pěstování.¹

Cannabis obsahuje velké množství různých chemických látek, avšak složkou, která ovlivňuje mysl je THC.

THC – tetrahydrocannabinol – látka způsobující změněné stavy vědomí.

V posledních letech obsah THC stále narůstá, a to z důvodu neustálého zlepšování kvality hnojiv a semen a zvyšováním kvality podmínek, ve kterých jsou rostliny pěstovány a zároveň je toto podmíněno snahou holandských pěstitelů o zvyšování koncentrace THC v rostlinách, v roce 1974 bylo naměřeno v průměru 1% THC v rostlinách, při dalším měření z roku 1994 to byli již 4% a v posledním roce měření, tedy v roce 2008 to bylo již 9,6%.²

---

¹ CONRAD, Chris. Konopí pro zdraví : fakta o léčivých účincích marihuany. Praha : Pragma, c2001. 210 s. ISBN 80-7205-834-7

² ŠINDELÁŘ, Jiří. *Www.marihuana.cz* [online]. 2009-03-16 [cit. 2010-05-19]. [Http://www.marihuana.cz/kap-marihuana-a-její-pozadí.html](http://www.marihuana.cz/kap-marihuana-a-její-pozadí.html). Dostupné z WWW: <marihuana.cz>.

1.1   *Konopí indica*

Původem pravděpodobně ze západních svahů Himaláje a z Kašmíru. Jedná se dvoudomou rostlinu, má hustě větvenou lodyhu dorůstající do výšky cca 1,5 metru. Tento druh má nejvyšší omamné účinky, neboť obsah THC je v suché hmotě vyšší než 0,3%, a z tohoto důvodu je pěstován za účelem konzumace, ať už ve formě marihuanových cigaret (jointů, špeků, ...), nebo různě upravené, avšak stále za účelem konzumace THC.³

1.2   *Konopí sativa*

Tento druh pochází pravděpodobně ze Střední Asie, zřejmě z údolí pohoří Altaje a Tchienšanu. Konopí seté je také dvoudomá, často i jednodomá robustní rostlina s řídce větvenou lodyhou a dorůstá výšky 2-6 metrů. Tento druh má zanedbatelný obsah THC, tedy nižší než 0,3% THC v suché hmotě. Je nejčastěji pěstováno jako textilní rostlina a rostlina užívána v mnoha dalších odvětvích průmyslu.⁴

1.3   *Konopí ruderalis*

Ruderalis se nejčastěji vyskytuje v Rusku a v České republice na jižní Moravě. Jedná se o plevelný druh, vyskytuje se na rozdíl od dvou předchozích druhů volně a bez účelně v přírodě, má velmi zanedbatelné omamné účinky. Dorůstá výšky pouze kolem 0,5 – 1 metru.⁵

---

³ CONRAD, Chris. Konopí pro zdraví : fakta o léčivých účincích marihuany. Praha : Pragma, c2001. 210 s. ISBN 80-7205-834-7

⁴ CONRAD, Chris. Konopí pro zdraví : fakta o léčivých účincích marihuany. Praha : Pragma, c2001. 210 s. ISBN 80-7205-834-7

⁵ CONRAD, Chris. Konopí pro zdraví : fakta o léčivých účincích marihuany. Praha : Pragma, c2001. 210 s. ISBN 80-7205-834-7

2 Konopí jako součást rituálů

2.1 Rituály – počátky již u šamanů

Šamanství a šamanismus je technika vědomí, nikoliv náboženství, jak se mnozí domnívají. Tuto techniku praktikují zejména náboženství uctívající přírodu, jako je animismus, taoismus, šintoismus, hinduismus a buddhismus.⁶

O šamanismu nacházíme první zmínky již v paleolitickém období. Bylo objeveno množství jeskynních maleb ukazujících osoby, připomínající vyobrazením šamany v navozeném transu, do něhož upadají pomocí psychoaktivních látek, mezi něž patří i konopí. Konopí je spjato se šamanismem a rituály s ním spojenými už odedávna. *Šamanům se obecně přisuzuje objevení farmakologicky účinných látek, a tedy i konopí a jeho mnohostranného využití (Merlin 1972).*⁷

Nálezy v neolitickém období ukazují na využívání konopí šamany. Byla nalezena semena konopí, jež byla určena jako *Cannabis sativa* a to ve vrstvách keramiky, která pochází období tzv. šňůrkové keramiky, nalezené v Eisenbergu v německém Dyrnsku.⁸

V hinduistickém království s bohatými tradicemi, tedy v Nepálu, má šamanismus velký význam pro některé náboženské etniky ještě dnes. Se šamany se setkáme skoro v každé vesnici, uctívají boha Šivu, jehož původ sahá k védským kořenům. Šivu pokládají za prašamana, jenž dokonale ovládá šamanské umění a propůjčuje ho některým vybraným jedincům. Jméno Šiva znamenající vítězný, zní v nepálštině „vidžaja“ a takovéto označení je používáno ve védských spisech i pro konopí.⁹

K navození transu a možnost přejít do vyšších sfér je nejvyužívanější způsob kouření konopí. Do kouřové trubice čili čilamu se nappou listy konopí, samičí květy (ganža), nebo aromatická pryskyřice (čaraš). Čilam je symbolem Šivy, před

⁶ RÄTSCH, Christian. Konopí jako lék : etnomedicína. Vyd. 1. Praha : Volvox Globator, 2000. 216 s. Belladonna ; sv. 6. ISBN 80-7207-391-5 (váz.)

⁷ RÄTSCH, Christian. Konopí jako lék : etnomedicína. Vyd. 1. Praha : Volvox Globator, 2000. 216 s. Belladonna ; sv. 6. ISBN 80-7207-391-5 (váz.)

⁸ RÄTSCH, Christian. Konopí jako lék : etnomedicína. Vyd. 1. Praha : Volvox Globator, 2000. 216 s. Belladonna ; sv. 6. ISBN 80-7207-391-5 (váz.)

⁹ RÄTSCH, Christian. Konopí jako lék : etnomedicína. Vyd. 1. Praha : Volvox Globator, 2000. 216 s. Belladonna ; sv. 6. ISBN 80-7207-391-5 (váz.)

kouřením se přiloží k čelu a přitom se zasvěti bohu opojení se slovy: „Bam šankar“ - „Sláva dobrodinci“. ¹⁰

Šamanem se pochopitelně nemůže stát každý. Jedinec k tomu musí mít nadání a musí být k němu povolán. Dle Wofla Dietra Storla, autora knihy *Feuer und Asche – Dunkel und Licht : Shiva – Urbild des Menschen*, může šaman díky svému nadání vyrobit zvláštní medicínu, Storl ve své knize říká: „*Kouření znamená zbavit se sám sebe, rozpustit se, zemřít. V malých kroužcích dýmu stoupajících z dýmky shoří jako na hranici na prach přetvářka, do níž se halíme. Spalují se v něm tlející mrtvoly našich poklesů, mršiny staré karmy a mění se ve sněhobílý popel... Je rozbita závora branky k „nadsmyslnu“, před očima zasvěcenců tančí démonický Šivův průvod, éterické obrazy přírodních sil a duchovních postav. Objevují se mrtví i bohové!... Když úplně dokouří čilam a meditace je u konce, vezme popel a rozetře si jej na čelo nebo jej jako prašad vezme na jazyk, neboť posvátný, bílý prášek je pokládán za ten nejlepší lék.“*

V hinduistickém království se nejčastěji šamani uvádějí do transu pomocí pití bhangu, tím se uvádějí do extáze, nezbytné pro vlastní léčitelské rituály. Bhang je i obětován a to zejména na kameny zasvěcené Šivě. Obětováním je uvedena do pohybu léčivá síla boha a prostřednictvím šamana je ventilována na nemocného. Bhang bývá podáván i jako lék při různých chorobách jako jsou deprese, nechutenství a při horské nemoci, která se v Himalájích vyskytuje poměrně často. Zachovaly se i některé staré receptury zpracování konopí, které používají šamani dodnes. ¹¹ (viz příloha).

S konopím, jako součástí rituálů a léčitelských praktik se setkáváme ve skoro každém léčitelství, ať už v čínském, japonském, ájurvédském, indickém, nepálském či tibetském, ruském, nebo arabském, konopí je a bylo zkrátka využíváno v mnoha léčitelstvích a náboženstvích.

Nepálskému využití konopí pro šamanské účely jsem se věnovala zejména proto, že je nejčastěji zmiňováno v odborných publikacích a jeho tradice má stále velmi silné kořeny. Šamanismus je rozšířený samozřejmě i v zemích jižní Afriky i

¹⁰ RÄTSCH, Christian. Konopí jako lék : etnomedicína. Vyd. 1. Praha : Volvox Globator, 2000. 216 s. Belladonna ; sv. 6. ISBN 80-7207-391-5 (váz.)

¹¹ RÄTSCH, Christian. Konopí jako lék : etnomedicína. Vyd. 1. Praha : Volvox Globator, 2000. 216 s. Belladonna ; sv. 6. ISBN 80-7207-391-5 (váz.)

severní Afriky. Pochopitelně bych mohla psát a dopodrobna rozvést všechny šamanské rituály, ale je to nesmírně rozsáhlá látka.

2.2 Základy konopného rituálu současnosti

Před rokem 1989 bylo vydáno několik publikací, jako jsou například práce Urbana, Nožiny, Vojtíka a dalších. I v dalších pracích této doby se setkáváme s chybnou definicí uživatelů drog. Došlo v podstatě k tomu, že popis jedné části drogové scény – uživatelé, kteří přicházejí do kontaktu s lékaři, psychology a represivními složkami – byl (mnohdy je dodnes) prezentován jako popis celé drogové scény. Přitom uživatelů, kteří se do takového kontaktu nedostanou, je mnohem více. Konopí je v publikacích z této doby odsunuto značně do pozadí.¹²

70. a 80. léta byla spojena zejména se dvěma skupinami uživatelů konopných drog. První tvořilo tzv. tvrdé jádro drogové scény, tedy ti kteří užívali konopí jen jako sekundární drogu. Druhou tvořili disidenti, pro něž se konopí stalo symbolem protestu. Disidenti, okruh většinou intelektuálů, s konopím zacházeli v podobě tzv. rekreačního vzorce užívání.¹³

Konopí se získávalo z tzv. outdoor (venkovních) produkci nešlechtěných odrůd, uživatelé si konopí většinou pěstovali sami. Trh nebyl v této době výrazněji organizován. Je pravděpodobné, že tento samozásobitelský způsob „fungování“ trhu dal základ pravidlům a formám zacházení s konopím v 90. letech. Je možné, že určitý rys aristokratičnosti spojený s tím, že se konopí přátelům a kamarádům dává zdarma a užívá se společně v kruhu lidí, má základ právě v uzavřených skupinách disidentů.¹⁴

¹² MIOVSKÝ, Michal. Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internetu: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).

¹³ MIOVSKÝ, Michal. Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internetu: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).

¹⁴ MIOVSKÝ, Michal. Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internetu: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).

2.2.1 Konopný rituál současnosti

Na začátek bychom si měli uvědomit rozdíl mezi marihuanou a hašišem. **Marihuana** je směs z usušených samčích či samičích květů, listů a stonků, nejčastěji zelené až nahnědlé barvy. **Hašiš** je vlastní pryskyřice z rostlin konopí, která je spolu s tuky rozpouštěna ve vodě a dále zkrystalizována a lisována do slabých tyček, koulí apod. Pro hašiš jsou nejčastější slangové výrazy – haš, čaraš, šit. Dnes se setkáme s mnoha označeními pro marihuanovou cigaretu, jako jsou např. joint, špek, brko, brčko, zeli, skéro, gandža, hulení, prd a mnoho dalších.

Stejně jako v době šamanismu, se i dnes setkáváme s rituály při kouření marihuany. Samotný rituál představuje již balení jointa. Balení jointa, jež můžeme v určitém slova smyslu označit jako umění, kterému se musí kuřák naučit. Potřebujete filtr, tedy do ruličky smotaný cca 2 cm široký papírek, dále papírek, marihuanu a občas i tabák, který se přidává do směsi marihuany pro zjemnění. Většina druhů má tendenci vyvolávat při kouření kašel a tabák toto alespoň minimálně ztlumí. Ubalený joint se kouří v kruhu několika málo lidí, je posílám dokola až do svého dokouření.

Účinky marihuany se dostavují zpravidla během několika minut. „Zkouřený“ člověk má zarudlé oči, jeho smysly jako je sluch a chuť se zintenzivňují, jídlo má často velmi intenzivní příchutě, které běžně nevnímáme, může se dostavit i zhoršená koordinace, a to zejména u lidí kouřící trávu výjimečně. Pot i kůže jemně zapáchají po spáleném listí. Nejčastějším projevem „zkouřenosti“ je smích, rozjařená nálada, avšak tyto stavy závisí také na náladě a rozpoložení, ve kterém se v danou chvíli ocitáme. Špatná nálada může podpořit až depresivní stavy při kouření, na což by si lidé s poruchami psychického stavu měli dávat pozor.¹⁵

---

¹⁵ CONRAD, Chris. Konopí pro zdraví : fakta o léčivých účincích marihuany. Praha : Pragma, c2001. 210 s. ISBN 80-7205-834-7 (brož.)

3 Historie užívání konopí

Konopí má ve světě velmi dlouhou tradici. První zmínky o jeho využívání jsou datovány do doby před sedmi tisíci lety ve staré Babylonii. Zásahu na největším rozmachu Cannabis má bezpochyby Čína. První zmínky o pěstování v Číně pocházejí již z doby kolem 3. tisíciletí př. n. l., a to díky zakladateli čínského bylinného umění a farmacie Sheng-nungovi, který přikázal svým poddaným, aby konopí pěstovali na vlákno. Konopný papír, vyráběný ze starých vláken šatstva a sítí, je dochovaný dodnes v hrobech datovaných 100 let př. n. l. Další zmínku o konopí nacházíme v textu z doby 1500 – 1200 př. n. l. Text, jenž dokumentuje znalost pěstování konopí v Číně, nejen kvůli vláknu, ale semena konopí, která byla smíchána se sójou, ječmenem a pšenicou a stala nejstarším používaným zrním.¹⁶

Ilustrace 1: konopná semínka

17

Dioskoridos popsal v prvním století našeho letopočtu celou morfologii rostliny, ale zmiňoval se pouze o jejím pěstování a opomněl její účinky na člověka.

¹⁶ BOOTH, Martin. Konopí : dějiny. 1. vyd. v českém jazyce. Praha : BB art, 2004. 367 s., [8] s. obr. příl. ISBN 80-7341-348-5 (váz.)

¹⁷ Konopné semínko, [online], [cit.20-06-10], Dostupné z WWW: <http://www.google.cz/images?hl=cs&source=img&q=konopn%C3%A9+sem%C3%ADnko&gbv=2&aq=f&aqi=&aql=&oq=&gs_rfai=>>

Herodot dokládá pěstování konopí u Skytů již v 7. století př. n. l., kteří žili na území jižního Ruska. Záznamy o cannabisu najdeme u keltských knížat, Vikingů, Tráků, objevíme ho i v hrobě Adelgundy, královny Merowingů.¹⁸

Konopné vlákno se v dávných časech používalo na výrobu mnoha druhů textilií, obuvi, oděvů, ložního prádla, plachtoviny, lan a provazů, knih, papíru, bankovek, cenných papírů, novin a malířských pláten. Z konopného semenného oleje se vyráběly barvy, laky i oleje na svícení. Konopí bylo upřednostňováno zejména díky jeho kvalitě a nízkým nákladům oproti jiným surovinám. Cannabis sativa využívali Číňané zejména v lékařství, jako velice účinné anestetikum při operacích, k léčení zácpy, dny, malárie, revmatismu a menstruačních potíží. Ajurvedští indiští lékaři léčili konopím anorexii, lepru, malárii, koliku, žaludeční nevolnosti, horečky, žloutenku, anémii, tuberkulózu, astma, dnu, poruchy sleziny a gastritidu.¹⁹

Konopí se rozšířilo do Evropy severní cestou z jižního Ruska přes Litvu do severního Německa, Švédska, Holandska a Anglie a jižní cestou z Persie po břehu Kaspického moře přes Tádžikistán do Řecka, Itálie, jižní Francie a odtud do střední a západní Evropy.²⁰

V Anglii se konopí začalo pěstovat za vlády Jindřicha VIII., v době, kdy byla Anglie námořní velmocí. Do Ameriky se dostalo s rozvojem mořeplavby, a to díky jeho potřebnému využití při stavbě lodí. Na území Ameriky se konopí dostávalo zejména pro potřeby námořnictva, a to roku 1606 do Kanady a roku 1611 se prosadilo i ve Virginii. Puritánští obyvatelé je poté dovezli roku 1932 do Nové Anglie. Velký důraz byl kladen v Americe na konopí v recyklačním průmyslu, staré šatstvo, lodní plachty a hadry byly přeměňovány na papír. George Washington a Thomas Jefferson byli náruživými obhájci národní ekonomiky založené na využívání konopí a sami byli dokonce i dlouholetými pěstiteli. K povzbuzení pěstování konopí americkými farmáři přispělo, že bylo konopí legálním platidlem ve velké části Ameriky, a to již od roku 1631 až do počátku 19. století. Nezávisle na britském území se konopí rozšířilo do španělských kolonií. Konopí se stalo nedílnou součástí života amerických

¹⁸ BOOTH, Martin. Konopí : dějiny. 1. vyd. v českém jazyce. Praha : BB art, 2004. 367 s., [8] s. obr. příl. ISBN 80-7341-348-5 (váz.)

¹⁹ BOOTH, Martin. Konopí : dějiny. 1. vyd. v českém jazyce. Praha : BB art, 2004. 367 s., [8] s. obr. příl. ISBN 80-7341-348-5 (váz.)

²⁰ BOOTH, Martin. Konopí : dějiny. 1. vyd. v českém jazyce. Praha : BB art, 2004. 367 s., [8] s. obr. příl. ISBN 80-7341-348-5 (váz.)

kolonistů, kteří vlastnili Bible a mapy vytištěné na kvalitním konopném papíře. Lampový olej většinou pocházel z lisovaných konopných semen. Produkce konopí se stala tak důležitou a nedílnou součástí života Američanů, že v roce 1640 guvernér státu Connecticut nařídil, že konopí musí bezpodmínečně pěstovat každý občan.²¹

V 17. století nastal rozmach cannabis v Německu, pěstovalo se na úctyhodných 375 tisících akrech. Od 16. do 18. století byla tato rostlina použita pro výrobu plachet španělských, francouzských, britských, německých, italských a holandských obchodních lodí. Holandsko bylo svým způsobem zpracováním konopí mezi těmi nejlepšími. Jejich větrné mlýny, samozřejmě poháněné konopnými plachtami, dodávaly energii pro lámání stonků konopí a výrazně tak ušetřily Holanďany od namáhavé ruční práce, což umožnilo vyrábět větší množství pláten a lan, kterých bylo zapotřebí k vybudování silné pozice námořního státu. Zemi větrných mlýnů nestačila domácí produkce, a tak si ke konopí pomáhali výměnou konopného materiálu s Ruskem a Itálií.²²

*Ilustrace 2: loď s
plachtami z konopí*

23

²¹ CONRAD, Chris. Konopí pro zdraví : fakta o léčivých účincích marihuany. Praha : Pragma, c2001. 210 s. ISBN 80-7205-834-7 (brož.)

²² CONRAD, Chris. Konopí pro zdraví : fakta o léčivých účincích marihuany. Praha : Pragma, c2001. 210 s. ISBN 80-7205-834-7 (brož.)

²³ Loď s konopnými plachtami, [online], [cit.20-06-10], Dostupné z WWW:
<<http://google.cz/images?hl=cs&gbv=2&tbs=isch%3A1&sa=1&q=lod+s+konopnymi+plachtami&aq=>>

V polovině 18. století se konopí rozmohlo i ve Francii, kde se pěstovalo až na 800 tisíci akrech. Rusko se koncem 18. století stává největším producentem konopí na západě. Pod nadvládou cara a ortodoxní církve mělo Rusko mnoho levné pracovní síly, nevolníky a otroky, díky nimž produkovalo konopí až do roku 1917. V druhé polovině 18. století odkoupila Velká Británie 90% konopí z Ruska a tím pádem bylo britské a světové námořnictvo odkázáno na konopný odchod z Ruska. Je zajímavé, že možnost přístupu k ruskému konopí byla jedním z hlavních důvodů války roku 1812, kde bojovalo USA proti Británii. V roce 1807 Napoleon a Ruský car Alexandr podepsali smlouvu, podle které přestane Rusko legálně obchodovat s Anglií. Napoleon měl tímto manévrem v úmyslu zničit britské loďstvo, které se bez kvalitních konopných plachet obejde jen těžko a Velká Británie bude tím pádem donucena ukončit blokádu Francie a kontinentu. Car smlouvu nedodržel, toleroval nelegální obchod mezi Ruskem a Anglií. Nelegálním obchodem byla Amerika odříznuta od svého přísunu konopí z Ruska a Napoleon (ve spojení s USA) napadl Rusko s úmyslem zabránit dodávkám konopí britskému válečnému loďstvu. V červnu roku 1812 táhne na Moskvu, ale je poražen díky kruté ruské zimě a geniální taktice. V roce 1814 je podepsána smlouva mezi Anglií a Spojenými státy, která zaručuje, že Anglie nebude již nikdy obtěžovat americké nákladní lodě, dovážející také konopí z Ruska, a že se Spojené státy vzdají jednou pro vždy všech nároku na Kanadu.²⁴

Konopí začalo pomalu ustupovat z pozice nejpoužívanějšího vláknenného zdroje bavlně. Na jeho ústupu se podílelo i zrušení otroctví v roce 1865 a definitivním zlomem za využitím konopí byl zákon o dani z marihuany z roku 1937. Zákon o dani z marihuany byl přijat z důvodu stažení konopí z amerického trhu, za účelem umožnění většího rozmachu dřevorubectví, dřevozpracujícího průmyslu a výroby syntetických vláken.²⁵

Roku 1917 byl udělen patent Georgi W. Schlichtenovi na dekortikační zařízení (obdoba dnešního kombajnu), které šetřilo práci, zlepšovalo kvalitu konopného papíru, chránilo lesy tím, že vyrábělo levný a dostupný zdroj pro rostoucí potřebu světového papírenského průmyslu, což znamenalo velký zlom ve zpracovatelském průmyslu. Stroj dokázal využít 95%

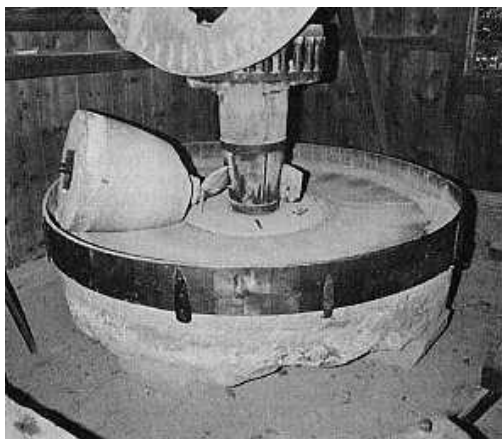
²⁴ BOOTH, Martin. Konopí : dějiny. 1. vyd. v českém jazyce. Praha : BB art, 2004. 367 s., [8] s. obr. příl. ISBN 80-7341-348-5 (váz.)

²⁵ CONRAD, Chris. Konopí pro zdraví : fakta o léčivých účincích marihuany. Praha : Pragma, c2001. 210 s. ISBN 80-7205-834-7 (brož.)

ze stonků konopí a zároveň snížit náklady. Konopí se začalo být nejvýznamnější složkou světového i amerického hospodářství.²⁶

Ale nastal zvrat. Roku 1931 byl jmenován Harry J. Anslinger vedoucím přeorganizovaného státního úřadu pro drogy a opiáty, tuto funkci vykonával 31 let, po pár letech ve funkci se stal posedlým „zlem“, které přináší konopí, květy a listy považoval za zlo, které se negativně odráží na lidstvu. V polovině 30. let udělal Anslinger vše pro to, aby vystupňoval hysterii, v čemž mu pomohla jeho novinářská praxe, napsal sérii knih a statí. Poukazoval na hrůzy, skryté za konzumací konopí. Anslinger začal prohlašovat, že je konopí silným narkotikem.²⁷

28

Ilustrace 3: konopný mlýn

²⁹ „Oponentem se mu stal Národní institut semenných olejů reprezentující výrobce kvalitních maziv a barev, který udával, že konopný olej je velmi důležitý při jejich výrobě i v jiných průmyslových procesech.“ Anslingerův návrh protidrogového zákona byl označen za obecný a potlačující toto významné odvětví průmyslu. Dr. William Woodward namítal Anslingerově protidrogovému zákonu, že konopí nikdy nebylo zneužíváno v léčebných preparátech a že jeho návrhy na změnu by přinesli lékařům značné komplikace.

²⁶ BOOTH, Martin. Konopí : dějiny. 1. vyd. v českém jazyce. Praha : BB art, 2004. 367 s., [8] s. obr. příl. ISBN 80-7341-348-5 (váz.)

²⁷ CONRAD, Chris. Konopí pro zdraví : fakta o léčivých účincích marihuany. Praha : Pragma, c2001. 210 s. ISBN 80-7205-834-7 (brož.)

²⁸ Konopný mlýn, [online], [cit. 20-06-10], Dostupné z WWW:

<<http://www.google.cz/imgres?imgurl=http://zpravodajstvi.ecn.cz/img/obsah/Soc/konopi/konomlyn.jpg>>

²⁹ ROBINSON, Rowan. Velká kniha o konopí. Vyd. 2. Praha : Volvox Globator, 2000. 281 s. ISBN 80-7207-339-7 (brož.), s. 132

Byl ale umlčen. V této době bylo distribuováno až 28 různých konopných preparátů. Balíčky s marihuanovými cigaretami se prodávaly jako lék na astma, což ale zákon rušil.³⁰

Ilustrace 4: hořící marihuanová cigareta

³¹ V roce 1937 byl ve čtyřiceti šesti ze čtyřiceti osmi států Unie přijat v platnost zákon **Marihuana Tax Act**, který zakázal pěstování, s čímž nesouhlasili zejména farmáři. Postupně se pro ně stalo pěstování méně atraktivním. Ke krátkému oživení pěstování konopí došlo během války, kdy USA začaly docházet zásoby této rostliny, tolik potřebné pro výrobu plachet, sítí a lan pro armádu, protože válka zamezila dovoz této suroviny. Roku 1943 přišlo americké ministerstvo zemědělství s propagačním filmem – *Hemp of Victory* (Konopím k vítězství). Dle něj musel každý farmář pěstující konopí platit tzv. marihuanovou daň ve výši jednoho dolaru. Farmář se takto licencoval a mohl kupovat od pověřené firmy konopná semena a následovně konopí pěstovat a dozrálé a promáčené stonky dopravit do konopného mlýna. Každý farmář dostal zároveň brožuru o pěstování konopí. I Německo v době války vydalo pro farmáře příručku, doporučující v těchto těžkých časech pěstovat konopí.³²

³⁰ BOOTH, Martin. Konopí : dějiny. 1. vyd. v českém jazyce. Praha : BB art, 2004. 367 s., [8] s. obr. příl. ISBN 80-7341-348-5 (váz.)

³¹ Hořící marihuanová cigareta, [online], [cit.20-06-10], Dostupné z WWW: <http://www.drogy.net/images/articles/na-vlastni-kuzi-pomaha-marihuana-pri-sportusportuji-daji-si-jointa-je-to-doping_2009_02_04.jpg>

³² BOOTH, Martin. Konopí : dějiny. 1. vyd. v českém jazyce. Praha : BB art, 2004. 367 s., [8] s. obr. příl. ISBN 80-7341-348-5 (váz.)

3.1 Konopí v Čechách

V českých zemích se konopí využívalo již od středověku. Lidé s ním svítili v olejových lampách, používali ho na výrobu lan, oděvů, semeny krmili hospodářská zvířata, vařili z nich polévku a lisovali chutný potravinářský olej. Domácí produkce byla na začátku 20. století vytlačena zahraniční konkurencí a postupem času bylo pěstování přestěhováno na Slovensko.³³

3.1.1 Novodobá historie konopí v Čechách

Ti, kteří si myslí, že se konopí na našem území rozmohlo až po převratu v roce 1989, se pletou. Drogy včetně marihuany byly užívány i v socialistickém Československu, byly však distribuovány a užívány v malých skupinách, protože jakékoliv nekonformní jednání bylo za komunistického režimu hodnoceno jako protispolečenské. Na uživatele drog bylo pohlíženo jako na veřejného nepřítele „ideální beztřídní společnosti“, ve které neměli existovat sociální problémy, a proto bylo užívání drog a jejich distribuce na jedné straně pronásledovány a na druhé tabuizovány. Vzhledem k tomu neměla široká veřejnost o takovémto chování zejména mladých lidí velké povědomí.³⁴

Revoluce roku 1989 s sebou přinesla otázky na témata režimem dosud zatajovaná. Jednalo se například o kriminalitu, zneužívání dětí, domácí násilí a užívání zakázaných drog. Užívání konopných drog bylo pod vlivem komunistické propagandy stále vnímáno jako: „*neřád zrozený pod vlivem kapitalistického západu.*“ (Ajtmator.Popravia. Praha: Lidové nakladatelství, 1986, s. 48) Konopí bylo spojováno s disidenty- odpůrci komunistického režimu před rokem 1989. Jeden bývalý důstojník StB mimo jiné prohlásil: - „*Kde byli chartisti, tam se našla i marihuana.*“ (Zeman M. Další estébáci se zpovídají z Asanace. Lidové noviny 30. 9. 2003, s. 3)³⁵

Po roce 1989 tedy významně vzrostla produkce konopí. Pěstovalo se nejen na ilegálních políčkách, ale i doma v květináčích. Pěstitelé objevují nové a nové postupy a techniky při pěstování konopí, vedoucí ke zvýšení poměru THC v rostlinách.³⁶

³³ BOOTH, Martin. Konopí : dějiny. 1. vyd. v českém jazyce. Praha : BB art, 2004. 367 s., [8] s. obr. příl. ISBN 80-7341-348-5 (váz.).

³⁴ MIOVSKÝ, Michal. Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internetu: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).

³⁵ MIOVSKÝ, Michal. Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internetu: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).

³⁶ [Http://cukrarka.sweb.cz/hs/vseokonopi2.htm](http://cukrarka.sweb.cz/hs/vseokonopi2.htm). [online]. [cit. 2012-04-03].

Vláda v první předkládací a důvodové zprávě ke Koncepci a programu protidrogové politiky 1993-1996 deklarovala: „z legalizace drog by se nemělo činit politické téma či princip“ naopak „téma legalizace by nemělo být tabuizováno, ale odpolitizováno a měla by mu být vymezena rovina odborných diskuzí a rozborů zahraničních zkušeností.“ (Kalina k., *Koncepce a program protidrogové politiky*. Praha, MV ČR, 1993)³⁷

V roce 1993 deklarovala naše první vláda jednotlivcům na základě osobních a občanských práv právo na sebepoškozování a beztrestnost užívání drog a zavázala se zachovat beztrestnost uživatelů. Zároveň však uložila vypracovat návrh trestně stíhatelného množství držené drogy. S platností od 1. ledna 1999 byla zavedena trestnost držení drog pro vlastní potřebu, a to i přes protesty veřejnosti i odborníků. Toto opatření postavilo všechny uživatele, včetně příležitostných konzumentů mimo zákon. Česká drogová politika se nasměřovala proti proudu vývoje v mnoha evropských zemích, které přistupují spíše k upouštění od postihu za držení a užívání ilegálních drog, zejména konopí.³⁸

Se stejnou rychlostí střídání vlád se měnil i postoj k drogám a stíhání za jejich užívání a držení. Zemanova vláda rozpracovala podle zdravotních a sociálních rizik rozlišení drog a postihy za jejich držení. Když se dostal k moci Stanislav Gross, tak tvrdil že: „stát bude na „měkké“ drogy přísnější“ (Vokatý, P. *Stát bude přísnější na „měkké“ drogy*. Lidové noviny 23. 12. 2004, s. 2). Poté nastoupil Jiří Paroubek, který opět obrátil o 180° s tím, že by: „mohl uvažovat o některých měkkých drogách, že by se mohly legalizovat.“ (Šimůnek, P., *Press klub F1 – Jiří Paroubek, Frekvence 1, transkript rozhlasového pořadu 21. 4. 2005.*) A to proto, že „rozdíl mezi alkoholem a třeba marihuanou asi není takový.“ (Šimůnek, P., *Press klub F1 – Jiří Paroubek, Frekvence 1, transkript rozhlasového pořadu 21. 4. 2005.*)³⁹

Drogová politika je dána každou jednotlivou společností. V drogové strategii Evropské unie na období 2005-2012 je uvedeno: „Na problematiku drog lze nahlížet z různých hledisek, od politických, přes zdravotní, až po výzkum a každodenní praxi.“ (Protidrogová strategie EU (2005-2012)[online]

³⁷ MIOVSKÝ, Michal. Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internetu: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).

³⁸ MIOVSKÝ, Michal. Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internetu: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).

³⁹ MIOVSKÝ, Michal. Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internetu: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).

22. 11. 2004. *Cordroque* 77, *Brusel* [cit. 27.03.2012]. V publikaci není však uvedeno, jaký postoj zastává EU.⁴⁰

Faktory, které nejvíce ovlivnily rozvoj drog, zejména pak konopných v ČR jsou například: vysoce rozvinutý chemický průmysl, kvalitní báze ilegálních výrobců konopných drog, vysoká prostupnost a špatná kontrolovatelnost státních hranic, nefungující struktura specializovaných, operativních součástí policie⁴¹

Vývoj drogové kriminality byl po roce 1989 ovlivněn zejména otevřením státních hranic. Českou republiku začaly zaplavovat drogy z mnoha zemí světa. Policie ČR na toto reagovala vytvořením specializovaného útvaru, a to **NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY**.⁴²

Drogy jsou v současné době (včetně konopných) rozšířeny do všech regionů a věkový průměr uživatelů se stále snižuje.(viz níže)⁴³

---

⁴⁰ [Www.eur-lex.europa.eu](http://www.eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2005:226E:0233:0233:CS:PDF) [online]. 15.12.2004, [cit 20.03.2012]. www.eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2005:226E:0233:0233:CS:PDF. Dostupné z WWW. Eur-lex.europa.eu

⁴¹ [Www.eur-lex.europa.eu](http://www.eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2005:226E:0233:0233:CS:PDF) [online]. 15.12.2004, [cit 20.03.2012]. www.eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2005:226E:0233:0233:CS:PDF. Dostupné z WWW. Eur-lex.europa.eu

⁴² Vantuch, P.:Drogy a kriminalita. UJEP, Brno 1990.

⁴³ Vantuch, P.:Drogy a kriminalita. UJEP, Brno 1990.

4 Praktické využití konopí

Konopí se již v minulosti užívalo při výrobě mnoha věcí. Ve staré Číně používali tuto rostlinu k lékařským účelům, při zhotovování lan, lodních plachet, olej využívali jako svítidlo do lamp, vyrábělo se oblečení, boty a hadry. Dnes se velmi rozrostlo v odvětví kosmetiky a lékařství, a je také využíváno na izolace domů. Začínají se provádět experimenty, kdy by se konopný materiál mohl aplikovat i do pohonných hmot aut a na stavbu jejich karosérií. Je to velmi odolný materiál, který má velkou budoucnost.

4.1 Konopný papír

Zmínky o konopném papíru nacházíme již ve starověké Číně před 2000 lety. Pro svou odolnost a trvanlivost předčil klasický papyrusový papír.

Až do padesátých let 20. století se konopný papír běžně užíval v Evropě a severní Americe a jeho produkce představovala 70-90% světové produkce papíru vůbec. Jeho užití se velmi ujalo při výrobě cenných dokumentů, jako jsou ústavy, bankovky, deklarace a například i při tisku lepšího vydání Bible. Mnoho ze vzácných děl světových literátů se dochovalo díky trvanlivosti a odolnosti této suroviny.⁴⁴

V současné době využívá konopných vláken k výrobě papíru pouze dvanáct papíren na světě, z toho tři v Evropě. ČR je zatím s výrobou papíru na úplném začátku a nedá se v blízké budoucnosti počítat s otevření nějaké velké papírny.⁴⁵

V 15. století byl v Evropě objeven knihtisk, což vedlo ke zvýšení poptávky po papíru. Na konopném papíru byla prvně vytištěna Gutenbergova bible, dodnes je kvalita a trvanlivost papíru nenapodobitelná. Třicet let po této bibli tiskař Anthony Koberger z Norimberku rozesílal reklamní letáky tištěné na konopném papíru, což byla první forma tohoto druhu reklamy. V polovině 16. století se papír začal využívat při výrobě tapet, dle vzoru z Číny a o pár let později byla v Evropě vyrobena papírová lepenka.⁴⁶

⁴⁴ www.konopa.cz [online]. 16.12.2008, 2.2.2010 [cit. 2009-2-12]. www.konopa.kvalitne.cz/papir. Dostupné z WWW: <[konopa.cz](http://www.konopa.cz)>.

⁴⁵ www.konopa.cz [online]. 16.12.2008, 2.2.2010 [cit. 2009-2-12]. www.konopa.kvalitne.cz/papir. Dostupné z WWW: <[konopa.cz](http://www.konopa.cz)>.

⁴⁶ Bryndová, B. Konopný papír. bushka.cz 14. dubna 2005[online][cit.9.3.2010] Dostupné z <<http://bushka.cz/archiv/konopapir.html>>

4.2 Konopí v textilním průmyslu

V dnešní době, kdy lidé upřednostňují většinu výrobků z alternativních zdrojů, se pochopitelně setkáváme s výrobky z konopí i na poli textilního průmyslu.

47

Ilustrace 5: konopný stonek s oddělenými konopnými vlákny

Konopné textilní tkaniny se vyrábějí se stonku konopí setého, tedy z konopí druhu *Cannabis sativa*.

Konopného vlákna je využíváno pro jeho skvělé vlastnosti:

- vhodné pro alergiky
- obsah kyslíku v konopných vláknech nedovoluje vznik anaerobních bakterií (potraviny v takovýchto obalech vydrží čerstvé až 2krát déle)
- látka tlumí vznik plísňových onemocnění
- absence bílkoviny způsobuje odolnosti proti molům
- vysoká pevnost tahu
- vysoká savost
- vlákno je antistatické

⁴⁷ Konopný stonek s oddělenými vlákny, [online], [cit.20-06-10], Dostupné z WWW: <<http://www.google.cz/images?hl=cs&q=konopn>>

Toto je pouze malý výčet vlastností konopných textilií. Již Levi Strauss použil konopného vlákna pro výrobu prvních konopných jeansů, ty byly určeny pro zlatokopy, kteří se celý den pohybují ve vlhku a mokru. Jeansy z tohoto materiálu propustí vodu po značně delší době, než kalhoty z bavlny. Zlatokopové nemuseli být tedy tak dlouhou dobu v mokru a v takové míře netrpěli plísňovými onemocněními.⁴⁸

Konopné vlákno je dobré i při aplikaci na popáleniny, rychle tlumí bolest a pomáhá rychlejšímu hojení ran. Vlákno je velice odolné proti teplu, při 370°C dochází ke změně barvy a nad 1000°C zuhelnatí, ale nevzplane.⁴⁹

4.3 Konopí ve stavebnictví

V oblasti stavebnictví se jedná o druh konopí zvaný *cannabis sativa*, který má nižší obsah THC, tedy pod 0,3% THC v suché hmotě.

V Kanadě a západní Evropě, zejména ve Francii a Německu, se *cannabis* začal pěstovat jako plodina, která může pomoci při řešení ekologických problémů.⁵⁰

Jeden hektar konopí poskytne 2,5 až 4krát více celulózy s menším obsahem ligninu než jeden hektar lesa. Stromy rostou desetiletí, zatímco konopí se v některých oblastech může sklízet i dvakrát ročně. Konopí je klasickým dorůstajícím obnovitelným materiálem. Rostlina je schopna vyrůst během 120 dnů až do výšky 4500 mm.⁵¹

Na ploše jednoho hektaru lze sklídit 12 tun suché suroviny, ze které je možné vyrobit až 8 tun stavebního materiálu, což je dostačující množství pro stavbu malého rodinného domku. Rostlina se může ve stejné půdě pěstovat i několik let za sebou, a to díky tomu, že obsahuje látky odpuzující hmyz a k jejímu pěstování není potřeba žádných insekticidů. Rychlý růst způsobuje, že je půda pod rostlinami zastíněna a tím pádem zůstává bez zaplevelení.⁵²

⁴⁸ www.ekooko.cz [online]. 7.9.2007. 7.9.2007 [cit. 15.5.2010]. www.ekooko.cz/node/31. Dostupné z WWW: <ekoko.cz>.

⁴⁹ www.konopa.cz [online]. 25.4.2007 [cit. 1.6.2010]. <http://www.konopa.cz/index.php?dok=0134>. Dostupné z WWW: <konopa.cz>.

⁵⁰ CHYBÍK, Josef. *Přírodní stavební materiály*. 1 vyd. Praha: Grada, 2009. 268s. ISBN 978-80-247-2532-1.

⁵¹ CHYBÍK, Josef. *Přírodní stavební materiály*. 1 vyd. Praha: Grada, 2009. 268s. ISBN 978-80-247-2532-1.

⁵² CHYBÍK, Josef. *Přírodní stavební materiály*. 1 vyd. Praha: Grada, 2009. 268s. ISBN 978-80-247-2532-1.

Pro stavebnictví je velmi vhodným materiálem a je vynikající alternativou dřeva. Je využíváno pro svou odolnost proti roztrhání, vlhkosti, a moku. Ve stavebnictví bylo konopí využíváno již v minulosti.

4.3.1 Balance CO

Při svém růstu spotřebuje jeden kilogram rostliny přibližně 4 kg CO₂. Přičemž se do přírody uvolní pouze 0,2 kg CO₂ vztaženého na 1 kg rostliny. Tato produkce CO₂ je velmi příznivá ve srovnání s výrobou pěno-plastických tepelně izolačních materiálů z ropy nebo z anorganických vláken na bázi skla nebo minerálních vláken.⁵³

Ilustrace 6: konopo-jílové cihly

54

⁵³ CHYBÍK, Josef. *Přírodní stavební materiály*. 1 vyd. Praha: Grada, 2009. 268s. ISBN 978-80-247-2532-1

⁵⁴ Konopo-jílové cihly, [online], [cit.20-06-10], Dostupné z WWW:
<<http://www.obcanskavystavba.cz/clanek/prirodni-izolace-z-konopi/>>

Ilustrace 7: konopná izolace

55

4.3.2 Postoj veřejnosti ke stavbám z konopí

Postoj veřejnosti ke stavbám z konopí je navzdory pozitivům pro toto tisíciletí prozatím negativní, lidé by chtěli alternativní a dlouhodobé bydlení, ale konopí pro mě představuje stále cosi zakázaného.

⁵⁵ Konopná izolace, [online], [cit.20-06-10], Dostupné z WWW: <<http://www.svet-bydleni.cz/stavba-a-rekonstrukce/konopne-izolace-jsou-tradicni-reseni.aspx>>

V roce 2002 bylo podáno trestní oznámení na Petra Žáčka, alternativního stavitele konopného domu, který na své stavbě pracuje již několik let a v roce 2011 tento dům dokončil. Náklady na stavbu celého domu se zatím pohybují kolem sta tisíc. Pana Žáčka udali sousedé, když na jeho pozemcích viděli růst množství technického konopí, na první pohled nerozeznatelné od *Cannabis sativa*. Policie odebrala vzorky a zjistila, že rostliny obsahují o pět setin více THC, než dovoluje zákon, tedy 0,35% THC v rostlině a zákonná norma je 0,3% THC. Případ Petra Žáčka putoval k Okresnímu soudu v Litoměřicích, kde mu byl vyměřen trest jednoho roku ve vězení s dvouletým podmíněčným odkladem, Žáček se na místě odvolal a nyní je případ na stole Krajského soudu a ani soudci sami nevědí, kdy bude soudní líčení opět zahájeno.⁵⁶ Jak říká pan Žáček: „*Jestli dostanu podmínku, někdo mě zas udá a naměří mi znovu nějaké překročení, jsem v háji a jdu do vězení.*“⁵⁷

Nesmyslnost a absurdita některých zákonů v České Republice je alarmující. Více viz kapitola: legislativa.

4.4 Kosmetika

Další oblastí, kde se konopí využívá je kosmetika. Je šetrná, pomáhá citlivé pleti a má ošetřující účinky.

Lisovaný konopný olej je využíván pro své silné regenerační účinky i na poli kosmetiky. Značek produkujících konopnou kosmetiku je na trhu nesčetně.

---

⁵⁶ KOVALÍK, Jan. *Démon jménem marihuana aneb Cesty příznivců konopí v bludišti zákonů* [online]. [Cit. 2009-02-03]

⁵⁷ BRYNDOVÁ, Bushka. *Www.bushka.cz* [online]. 9.4.2005 [cit. 29.5.2010]. [Http://www.bushka.cz/archiv/zacek.html](http://www.bushka.cz/archiv/zacek.html). Dostupné z WWW: <bushka.cz>.

Ilustrace 8: ošetřující konopný krém

58

Konopné kosmetické přípravky fungují na stejné či podobné bázi. Při výrobě je užíván konopný olej, který má vysokou nutriční hodnotu a je velice regenerativní. Působí pozitivně na tkáň, kterou čistí, vyživuje, napomáhá odstraňování odumřelých buněk. Pozitivně působí také na kůži, a sliznice, napomáhá udržet potřebnou vyváženou hydrataci, napravuje konflikty buněčných membrán. Značně působí proti volným radikálům, které způsobují stárnutí pleti. Jelikož konopný olej obsahuje imunomodulátory, které vyrovnávají funkce imunitního systému, blahodárně působí i na náš imunitní systém. Díky svým protizánětlivým a antimikrobiálním účinkům podporuje růst buněk a i jejich následnou obnovu.⁵⁹

Konopné výrobky jsou doporučovány mnohdy i samotnými lékaři při ekzémech, lupech, lupénce, při různých poraněních kůže a konopná masť je používána při regeneraci jizev.⁶⁰

Konopí a produkty z něj jsou využívány především v lékařství.

⁵⁸ Ošetřující konopný krém, [online], [cit.20-06-10], Dostupné z WWW: <http://canaderm.cz/cs/produkt/atopos_osestrujici_krem/atopos-osestrujici-krem.htm>

⁵⁹ CONRAD, Chris. Konopí pro zdraví : fakta o léčivých účincích marihuany. Praha : Pragma, c2001. 210 s. ISBN 80-7205-834-7 (brož.)

⁶⁰ www.canaderm.cz [online]. 4.6.2008 [cit. 14.6.2010]. [Http://canaderm.cz/cs/clanek/26/jak-funguje-konopi-v-kosmetice.htm](http://canaderm.cz/cs/clanek/26/jak-funguje-konopi-v-kosmetice.htm) . Dostupné z WWW: <canaderm.cz>.

4.5 Lékařství

Konopím a jeho účinky na zdraví člověka se zabývá nejedna studie vědců z předních odborných institucí. Zmíním se k tomuto tématu velice krátce, je téma velice rozsáhlé a tvoří v mé práci pouze okrajovou kapitolu.

Dle docenta Michala Miovského, vedoucího Centra adiktologie 1. LF UK: ⁶¹ „*Víme, že u predisponovaných jedinců kanabinoidy spouštějí psychózy, u depresí nevíme, jestli je souběh způsoben tím, že ti, kteří kouří konopí, jsou depresivní, nebo ti, kteří jsou depresivní, kouří konopí – na výsledky dlouhodobých studií teprve čekáme. U predisponovaných jedinců lze shledávat rizika i v oblasti kardiovaskulárního systému. Při dobrém vyšetření stavu pacientů je ovšem možné vyhodnotit individuální rizika a rozhodnout, zda je pro ně léčba konopím vhodná,*“ takže přímé negativní důsledky užívání konopí nebyly zatím prokázány, mohou být ale spouštěčem těchto onemocnění jako je schizofrenie a deprese.⁶²

Prokázány jsou naopak pozitivní výsledky u pacientů, kterým bylo podáváno konopí buď ke kouření, nebo ve formě preparátů obsahujících 9-THC (tetrahydrocannabinol), tedy nejúčinnější látku z marihuany. Marihuana zmírňuje nevolnost, nucení k zvracení, při chemoterapii zvyšuje chuť k jídlu, snižuje nitrooční tlak u pacientů se zeleným zákalem, zmírňuje svalové křeče při roztroušené skleróze, epilepsii, ulevuje od migrény, atd. Přesto všechno je u nás kouření konopí pro léčebné účely nelegální, avšak 8. dubna proběhl seminář o léčebném využití konopí v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, kde byla projednávána legalizace konopí pro lékařské účely. Lékař by po vyšetření pacienta a po odborném uvážení pacientovi předepsal marihuanu, nebo preparát z ní, a to v dávce odpovídající stavu pacienta.⁶³

Současná právní úprava umožňuje pěstování konopí v množství 5 a méně rostlin, kdy bude tento počín posuzován pouze jako přestupek. (více v kapitole: legislativa). Pokud si ale nemocný bude chtít opatřit marihuanu od někoho jiného, bude se vystavovat riziku trestního stíhání.

⁶¹ BĚLÁČKOVÁ, Vendula, et al. *Www.adiktologie.cz* [online]. 2010-04-14 [cit. 2010-06-21]. [Http://www.adiktologie.cz/articles/cz/57/1841/Parlamentni-seminar-ukazal-cesty-k-zavedeni-lecby-konopim-v-Ceske-republice.html?acc=enb](http://www.adiktologie.cz/articles/cz/57/1841/Parlamentni-seminar-ukazal-cesty-k-zavedeni-lecby-konopim-v-Ceske-republice.html?acc=enb). Dostupné z WWW: <adiktologie.cz>

⁶² BĚLÁČKOVÁ, Vendula, et al. *Www.adiktologie.cz* [online]. 2010-04-14 [cit. 2010-06-21]. [Http://www.adiktologie.cz/articles/cz/57/1841/Parlamentni-seminar-ukazal-cesty-k-zavedeni-lecby-konopim-v-Ceske-republice.html?acc=enb](http://www.adiktologie.cz/articles/cz/57/1841/Parlamentni-seminar-ukazal-cesty-k-zavedeni-lecby-konopim-v-Ceske-republice.html?acc=enb). Dostupné z WWW: <adiktologie.cz>

⁶³ BĚLÁČKOVÁ, Vendula, et al. *Www.adiktologie.cz* [online]. 2010-04-14 [cit. 2010-06-21]. [Http://www.adiktologie.cz/articles/cz/57/1841/Parlamentni-seminar-ukazal-cesty-k-zavedeni-lecby-konopim-v-Ceske-republice.html?acc=enb](http://www.adiktologie.cz/articles/cz/57/1841/Parlamentni-seminar-ukazal-cesty-k-zavedeni-lecby-konopim-v-Ceske-republice.html?acc=enb). Dostupné z WWW: <adiktologie.cz>

Například v Kanadě a Izraeli je konopí na lékařský předpis běžnou věcí již několik let, pokud je prodej dostatečně kontrolován a evidován nepotýkají s nárůstem nelegálního obchodu.⁶⁴

4.6 Oblasti léčebného využití konopných látek v současné medicíně

4.6.1 Nevolnost a zvracení

Nevolnost a zvracení jsou průvodním znakem např. při virových infekcích, pooperačních stavech, při otravě, agresivní léčbě HIV/AIDS. Běžně se v takových případech předepisují různé léky (histamika, neuroleptika, budivé aminy, ...). Při takovýchto přepisech je velkým problémem množství vedlejších efektů, především obluženost a ospalost.⁶⁵

THC se podává buďto ve formě tablet či slouží k inhalaci. Zastánci kouření marihuany pro uvolnění od nevolnosti a zvracení uvádějí, že inhalace má oproti tabletovému podání řadu výhod: rychlejší nástup účinků, menší úzkostnost navozená léčebnou dávkou a snazší možnost titrovat si dávku proti příznakům omámení. V souvislosti s kouřením marihuany je třeba zmínit možnost rakovinotvorného účinku konopných látek, zejména konopného kouře. Dle předešlých výzkumů a studií je kouř z konopí o polovinu a více rakovinotvorný než kouř z tabáku, tyto se však dle nejnovějších poznatků nezakládají na pravdě. Velké epidemiologické studie odhalily, že pokud zohledníme kouření tabáku, kuřáci marihuany nemají o nic vyšší riziko rakoviny plic než nekuřáci. Při pomoci od nevolnosti a zvracení při léčbě HIV/AIDS je zcela nejbezpečnější pro narušenou imunitu nemocných inhalace výparů pomocí vapolizérů.⁶⁶

⁶⁴ BĚLÁČKOVÁ, Vendula, et al. *Www.adiktologie.cz* [online]. 2010-04-14 [cit. 2010-06-21]. [Http://www.adiktologie.cz/articles/cz/57/1841/Parlamentni-seminar-ukazal-cesty-k-zavedeni-lecby-konopim-v-Ceske-republice.html?acc=enb](http://www.adiktologie.cz/articles/cz/57/1841/Parlamentni-seminar-ukazal-cesty-k-zavedeni-lecby-konopim-v-Ceske-republice.html?acc=enb). Dostupné z WWW: <adiktologie.cz>

⁶⁵ MIOVSKÝ, Michal. Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internete: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).

⁶⁶ MIOVSKÝ, Michal. Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internete: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).

Ilustrace 9: vapolizér

67

4.6.2 Glaukom (zelený zákal)

Glaukom je onemocnění oka, které vzniká nerovnováhou nitroočního tlaku. Aby oko plnilo svou funkci, musí být bulva téměř dokonale sférická, sítnice je tak přesně zaostřena světlem. Tvar se zachovává tlakem vnitřní tekutiny - komorového moku. Pokud se v oku vytvoří příliš mnoho této tekutiny, může být poškozen zrakový nerv, který přivádí impulsy z oka do mozku. Zelený zákal se v současné době léčí buď operativně, nebo očními kapkami obsahujícími betablokátory. Tyto léky jsou účinné, ale jejich účinek je provázen mnoha vedlejšími účinky, ty mohou způsobit astma, zpomalit puls a zvyšují riziko selhání srdce.⁶⁸

Již počátkem 70. let minulého století upozorovali Hepler a Frank snížení nitroočního tlaku po užití marihuany. Bylo prokázáno, že kanabinoidy, které se dostanou do krve kouřením, inhalací par či intravenózní aplikací látky, působí uspokojivě na snížení nitroočního tlaku.⁶⁹

4.6.3 Roztroušená skleróza (skleróza multiplex)

Roztroušená skleróza je onemocnění autoimunitní, kdy je poškozen myelin – lipoprotein, který tvoří ochrannou pochvu kolem nervů v mozku a míše. Roztroušená skleróza postihuje centrální nervový systém a je provázena poruchami hybnosti, neostrým viděním, setřelou řečí, obecnou slabostí a těžkými depresemi.⁷⁰

⁶⁷ Vapolizér, [online], [cit.20-03-12], Dostupné z WWW: <vaporizer-club.cz/volcano.html>

⁶⁸ MIOVSKÝ, Michal. Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internetu: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).

⁶⁹ MIOVSKÝ, Michal. Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internetu: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).

⁷⁰ MIOVSKÝ, Michal. Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internetu: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).

Na léčbu sklerózy multiplex mohou být nasazený léky a v nejtěžších případ dochází k transplantaci kostní dřeně. Léčba je však provázena mnoha nepříznivými účinky, které mohou dokonce pacienta od pravidelného užívání léku zcela odradit. Na tento popud byla spuštěna americko-britská studie pacientů s roztroušenou sklerózou, kteří přiznávají užívání konopí. Výsledky byly jednoznačné: po užití konopí uvedlo subjektivní zlepšení 95,1% těch, kteří trpěli bolestí svalů, 96,5% trpících křečovitostí při usínání, 90,6% trpících depresi, atd.⁷¹

4.6.3.1 Sativex

Že jsou látky obsažené v konopí léčivé a pozitivně ovlivňují například průběh roztroušené sklerózy a umožňují lépe snášet onkologickou léčbu, je známo již dlouho. Dosud však neměli pacienti přístup ke konopí jinak než pěstováním na vlastních políčkách, což není v určitém množství trestné, ale přechovávání, sušení a další zpracování již trestné je (více kapitola: legislativa). Nyní se ale na trhu objevil nový produkt, a to SATIVEX. Jedná se o lék vyrobený z konopných produktů, byl schválen regulačními orgány v několika zemích a v ČR 13. dubna 2011. Sativex umožňuje legální léčbu konopím v Kanadě, Velké Británii, Španělsku a nově i v ČR, ale pro ČR není zatím distributor, který by daný lék dovážel.⁷²

Sativex je ústní sprej, který obsahuje v poměru 1:1 kanabinoidy THC a CBD (kanabidinol). Tyto kanabinoidy jsou získávány řízkováním dvou různých druhů Cannabis sativa, jsou pěstovány bez umělých hnojiv a jsou zalévány pitnou vodou. THC tlumí bolest, uvolňuje svaly, působí proti zvracení a podporuje chuť k jídlu, CBD má protikřečový účinek, antipsychotické účinky a snižuje úzkost.⁷³

4.6.4 Epilepsie (padoucnice)

Epilepsie je chronické onemocnění mozku, které se projevuje záchvaty spojenými s poruchami vědomí a vnímání, křečemi, vegetativními projevy a psychickými příznaky. Byla provedena řada studií, které prokázaly, že

⁷¹ MIOVSKÝ, Michal. Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internetu: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).

⁷² [www.magazin-legalizace.cz \[online\]. 10.11.2010 \[cit. 19.03.2012\].](http://www.magazin-legalizace.cz/cs/articles/detail/51-sativex-nadeje-i-riziko-pro-konopnou-lecibu?author=Jaroslav+A.+Pol%C3%Alk) [http://www.magazin-legalizace.cz/](http://www.magazin-legalizace.cz/cs/articles/detail/51-sativex-nadeje-i-riziko-pro-konopnou-lecibu?author=Jaroslav+A.+Pol%C3%Alk)

⁷³ [www.magazin-legalizace.cz \[online\]. 10.11.2010 \[cit. 19.03.2012\].](http://www.magazin-legalizace.cz/cs/articles/detail/51-sativex-nadeje-i-riziko-pro-konopnou-lecibu?author=Jaroslav+A.+Pol%C3%Alk) [http://www.magazin-legalizace.cz/](http://www.magazin-legalizace.cz/cs/articles/detail/51-sativex-nadeje-i-riziko-pro-konopnou-lecibu?author=Jaroslav+A.+Pol%C3%Alk)

epileptici, kteří přestali kouřit marihuanu, trpěli mnohem častějšími záchvaty, než v době kouření. Do této doby byl na lidech proveden jediný kontrolovaný dvojité slepý výzkum, kdy bylo osmi pacientům podáváno 200-300mg CBD po dobu 8-18 týdnů a zbylých sedm dostávalo placebo. Pacienti, kterým bylo podáváno placebo, nezaznamenali žádnou změnu, ale lidem, kterým bylo podáváno CBD, zaznamenali úplné ustoupení záchvatů, nebo alespoň jasné klinické zlepšení.⁷⁴

Současná právní úprava umožňuje pěstování konopí v množství 5 a méně rostlin, kdy bude tento počín posuzován pouze jako přestupek. (více v kapitole: legislativa). Pokud si ale nemocný bude chtít opatřit marihuanu od někoho jiného, bude se vystavovat riziku trestního stíhání.

Například v Kanadě a Izraeli je konopí na lékařský předpis běžnou věcí již několik let, pokud je prodej dostatečně kontrolován a evidován nepotýkají s nárůstem nelegálního obchodu.⁷⁵

5 Legislativa

V následující kapitole se budu zabývat zákony o legalizaci konopí od roku 1909 až po současnou úpravu zákona z 1. 1. 2010 tuto problematiku upravující.

5.1 *Mezinárodní úmluvy od roku 1938*

Ve východních zemích bylo užívání hašiše, morfia a opia rozšířeno již v dávných dobách. Vlády zemí si začaly všimnout dopadu drog na obyvatelstvo a snažily se toto zlo vymýtit vládními nařízeními. Byly zničeny všechny zahrady, na kterých se tyto látky pěstovaly, ale tato nařízení zlo pouze potlačila, nikoliv vymýtila. Omamné látky se začaly rozšiřovat i v zemích západních. Vlády těchto zemí si také začaly všimnout negativních účinků

---

⁷⁴ MIOVSKÝ, Michal. Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internetu: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).

⁷⁵ BĚLÁČKOVÁ, Vendula, et al. *Www.adiktologie.cz* [online]. 2010-04-14 [cit. 2010-06-21]. [Http://www.adiktologie.cz/articles/cz/57/1841/Parlamentni-seminar-ukazal-cesty-k-zavedeni-lecby-konopim-v-Ceske-republice.html?acc=enb](http://www.adiktologie.cz/articles/cz/57/1841/Parlamentni-seminar-ukazal-cesty-k-zavedeni-lecby-konopim-v-Ceske-republice.html?acc=enb). Dostupné z WWW: <adiktologie.cz>

omamných látek na obyvatele. V roce 1909 byla svolána mezinárodní Šanghajska komise, kterou svolal Theodore Roosevelt, ta měla pomoci Číně zničit opiovou narkomanií. Delegáti mohli ale pouze předkládat doporučení, protože nedostali k navržení mezinárodní smlouvy mandát.⁷⁶

Holandsko uspořádalo v roce 1911 Mezinárodní konferenci o opiu v Haagu. Mezinárodní opiová konvence pro mezinárodní boj proti užívání narkotik byla podepsána 23. ledna 1912. V Československu nabyla tato konvence účinnosti až 10. ledna 1920, a to její ratifikací ČSR. Prováděcí zákon byl ČSR vydán až 18. června 1925. Podle tohoto prováděcího zákona byl svěřen dozor nad výrobou, dovozem, prodejem, distribucí a vývozem omamných látek ministerstvu veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy. Československý trestní řád trestal nelegální obchod s drogami pouze jako přestupek a zahrnoval peněžité tresty do výše 2000 korun, v „horším“ případě odnětí svobody až na 3 měsíce. Tyto nízké tresty neumožňovaly účinný boj proti překupníkům a distributorům drog. Právní úprava zneužívání omamných látek byla završena opiovým zákonem č.291/1938 Sbírky zákonů a nařízení. Na základě tohoto zákona byla zavedena povinnost zapisovat drogy do tzv. opiových registrů, všechny lékárny v zemi musely zaznamenávat všechny drogy vydávané na lékařský předpis. Toto se však týkalo nejen lékařů a lékáren, ale i veterinářů. Do lékáren byly každý rok posílány úřední inspekce, kontrolující předpisy, na které byly drogy vydávány. Opiový zákon posuzoval jakékoliv nakládání s omamnou látkou buď jako přestupek, nebo přečin a zločin. Přestupky vyhodnocovali okresní úřady, a to pokutou od 500 do 50.000 korun, nebo vězením na 24 hodin až 5 měsíců. Soudům příslušelo projednávání přečinů a zločinů. Přečiny hodnotili dle jejich závažnosti pokutou od 5.000 do 50.000 korun a vězením od 3 měsíců do 3 let. Za zločiny hrozilo vězení od 1 roku do 5-ti let a pokuta 10.000 až 100.000 korun. Odsouzeným osobám bylo možno spolu s trestem odebrat živnostenský list, či jim byla pozastavena činnost.⁷⁷

Haagská úmluva sice přinesla uspokojivé výsledky, ale přesto bylo konstatováno, že zneužívání omamných látek ve velké míře pokračuje. Proto byla svolána do Ženevy druhá opiová konference, které se zúčastnilo

⁷⁶ *Www.legalizace.cz* [online]. 18.3.2008 [cit. 10.6.2010]. [Http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/](http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/). Dostupné z WWW: <legalizace.cz>.

⁷⁷ *Www.legalizace.cz* [online]. 18.3.2008 [cit. 10.6.2010]. [Http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/](http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/). Dostupné z WWW: <legalizace.cz>.

36 států a kde byla, dne 19. února 1925, sjednána zvláštní opiová konvence. Podle této konvence se každý ze smluvních států zavázal, že bude přiměřenými tresty stíhat porušení zákonů a nařízení. Pokud by mezi smluvními státy došlo ke sporu při výkladu této konvence a tento spor by nemohl být vyřešen diplomatickou cestou, mohl by tento spor vyřešit orgán, který určí Rada Společnosti národů. Pokud ani tento orgán spor nevyřeší, bude podstoupen Stálému dvoru Mezinárodní spravedlnosti. Tato smlouva dala, vzniknou také Stálému úřednímu komitétu, který měl 8 členů a byl jmenován na 5 let Radou Společnosti národů. Tento komitét shromažďoval zprávy dodané smluvními státy a kontroloval pohyb omamných látek na mezinárodním trhu.⁷⁸

V roce 1931 13. července došlo k ustanovení tzv. limitační konvence, která vznikla na základě mnohých debat o omamných jedech, jejich přeměně a přípravě, jakožto i o otázkách týkajících se nakládání se zabavenými látkami. Tuto konvenci podepsalo 36 států, včetně Československa. Konvence obsahuje protokol a závěrečný akt. Je rozdělena do 7 kapitol a obsahuje 34 článků. V první kapitole jsou definovány drogy do 2 skupin, a to skupina pravých omamných látek a druhá skupina pojednávající o drogách, které mohou být v omamné jedy přeměněny. Konvence dále obsahuje rozpočty, které musí každý smluvní stát odevzdat do 1. srpna příslušného roku Stálému opiovému centrálnímu komitétu. Rozpočty mají zmapovat kolik, který stát bude potřebovat omamných látek na léčebné účely apod. Třetí kapitola pojednává o limitaci výroby, čtvrtá obsahuje zákony a omezení a ustanovení ohledně dovozu a vývozu omamných jedů. Pátá kapitola obsahuje kontrolní nařízení, šestá a sedmá zahrnuje administrativní povely.⁷⁹

V roce 1946 v Lake Success byl dne 11. prosince podepsán protokol, který vstoupil v platnost 10. října 1947, který měl převést kontrolu omamných látek do působnosti Organizace spojených národů (OSN) a byla vytvořena Komise OSN pro omamné látky. V září 1949 vstoupil tento protokol v platnost i v Československu. Po 2. světové válce byl boj s rozšířeným zneužíváním drog svěřen Narkotické komisy OSN (Division of

⁷⁸ *Www.legalizace.cz* [online]. 18.3.2008 [cit. 10.6.2010]. [Http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/](http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/). Dostupné z WWW: <legalizace.cz>.

⁷⁹ *Www.legalizace.cz* [online]. 18.3.2008 [cit. 10.6.2010]. [Http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/](http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/). Dostupné z WWW: <legalizace.cz>.

Narcotics). Tato komise přispěla ke vzniku dalších úmluv na poli boje s narkotiky.⁸⁰

V roce 1961 31. března v New Yorku byla sjednána a podepsána úmluva vstupující v platnost 13. prosince 1964. Úmluva zakazovala žvýkání kokových listů, kouření opia a používání konopí pro jiné než léčebné účely. ČSSR tuto úmluvu podepsalo 31. července 1961, prezident ji ratifikoval 23. listopadu 1963 s výhradami k některým článkům, vznesenými již při podpisu této úmluvy. Roku 1972 byl ve Vídni podepsán protokol, ratifikovaný u nás roku 1988, který posílil úlohu Mezinárodního úřadu pro kontrolu omamných látek.⁸¹

Koncem 60. let byl zaznamenán nárůst zneužívání psychofarmak, na tento popud Komise OSN pro omamné látky a Světová zdravotnická organizace (WHO) připravily úmluvy o psychotropních látkách (Convention on Psychotropic Substances), a to 21. února 1971.⁸²

U nás navázala na předválečný zákon 29/1938 Sbírky vyhláška z roku 1953 vydaná ministerstvem zdravotnictví po dohodě s ministerstvem zemědělství a výživy, která upravovala předchozí nařízení týkající se zacházení s drogami. Vyhláška obsahovala seznam drog a preparátů podléhajících doзору, určovala pravidla zacházení s drogami pro laboratoře, výzkumné a vědecké ústavy atd. Byla zavedena rovněž pravidla pro balení a označování těchto látek.⁸³

Dle úmluvy z roku 1961 byla i u nás zavedena kontrola a evidence trestů.⁸⁴

Trestní zákon byl mnohokrát novelizován, nosnými body se stal **paragraf 187 a 188** trestního zákona z roku 1995. Paragraf 187, který zní: *„Nedovolená výroba a držení omamných nebo psychotropních látek a jedů. - Kdo bez povolení vyrobí, doveze, vyveze, proveze, jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku nebo jed, bude*

⁸⁰ www.legalizace.cz [online]. 18.3.2008 [cit. 10.6.2010]. <http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/>. Dostupné z WWW: <[legalizace.cz](http://www.legalizace.cz)>.

⁸¹ www.legalizace.cz [online]. 18.3.2008 [cit. 10.6.2010]. <http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/>. Dostupné z WWW: <[legalizace.cz](http://www.legalizace.cz)>.

⁸² www.legalizace.cz [online]. 18.3.2008 [cit. 10.6.2010]. <http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/>. Dostupné z WWW: <[legalizace.cz](http://www.legalizace.cz)>.

⁸³ www.legalizace.cz [online]. 18.3.2008 [cit. 10.6.2010]. <http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/>. Dostupné z WWW: <[legalizace.cz](http://www.legalizace.cz)>.

⁸⁴ www.legalizace.cz [online]. 18.3.2008 [cit. 10.6.2010]. <http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/>. Dostupné z WWW: <[legalizace.cz](http://www.legalizace.cz)>.

potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem. Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán:

- *spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny nebo ve větším rozsahu,*
- *získá-li takovýmto činem značný prospěch,*
- *spáchá-li takový čin vůči osobě mladší než osmnáct let, nebo*
- *způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví*

Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán:

- *způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt, nebo*
- *spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.*“⁸⁵

Paragraf 187a, který vstoupil v platnost 12. 6. 1997, zní: „*Kdo bez povolení přechovává pro sebe omamné nebo psychotropní látky nebo jed v množství větším než malém, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem. Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve větším rozsahu.*“⁸⁶

Paragraf 188 zní: „*Kdo vyrobí, sobě nebo jiném opatří anebo přechovává předmět určený k nedovolené výrobě omamné nebo psychotropní látky nebo jedu, bude potrestán odnětím svobody na tři léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci. Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 vůči osobě mladší 18 let.*“⁸⁷

⁸⁵ www.legalizace.cz [online]. 18.3.2008 [cit. 10.6.2010]. <http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/>. Dostupné z WWW: <[legalizace.cz](http://www.legalizace.cz)>.

⁸⁶ www.legalizace.cz [online]. 18.3.2008 [cit. 10.6.2010]. <http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/>. Dostupné z WWW: <[legalizace.cz](http://www.legalizace.cz)>.

⁸⁷ www.legalizace.cz [online]. 18.3.2008 [cit. 10.6.2010]. <http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/>. Dostupné z WWW: <[legalizace.cz](http://www.legalizace.cz)>.

Paragraf 188a – Šíření toxikomanie (platný od 1. července 2002) zní:
„ Kdo svádí jiného ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu nebo ho v tom podporuje anebo kdo zneužívání takové látky jinak podněcuje nebo šíří, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem. Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán:

1. *spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 vůči osobě mladší než 18let, nebo*
2. *spáchá-li takový čin tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.“⁸⁸*

Dne 1.1. 1999 nabyl účinnosti zákon č.112/1998 Sbírky, jehož novelizace přinesla několik změn, a to je trestnost držení drogy pro vlastní potřebu. Novela zpřísnila sankce za jednotlivé drogové trestné činy. V roce 1999 bylo možno postihnout pachatele pro nedovolenou výrobu a držení omamných nebo psychotropních látek nebo jedů podle § 187, § 187a, § 188 a § 188a.

Dne 1.1. 2010 vstoupil v platnost nový trestní zákoník č.40/2009 Sbírky, upravující nakládání s omamnými a psychotropními látkami, výrobu, držení, pěstování, atd.⁸⁹

V tomto zákoně je významný rozdíl v posuzování trestní odpovědnosti. Je zde upraven výklad trestného činu – trestný čin je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný, a který vykazuje znaky takového činu uvedené v zákoně, a to bez ohledu na společenskou nebezpečnost daného činu. § 283 trestního zákoníku je obsahově totožný s § 187 (viz výše), je zde pouze zpřísněn postih pachatele, který totožný čin již během posledních 3let spáchal, ten pak bude potrestán odnětím svobody v rozsahu 2-10let, ve starém znění to bylo 1-5let.⁹⁰

Významnou změnu přináší § 284 trestního zákona, kde je jasně vymezeno větší než malé množství. Pokud u sebe bude mít pachatel větší než malé množství konopné drogy, a to pro vlastní potřebu, hrozí mu trest odnětí svobody až na jeden rok, zákaz činnosti nebo propadnutí věci. Pokud bude mít

⁸⁸ www.legalizace.cz [online]. 18.3.2008 [cit. 10.6.2010]. <http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/>. Dostupné z WWW: <[legalizace.cz](http://www.legalizace.cz)>.

⁸⁹ www.drogy-info.cz [online]. 9.3.2010. 10.1.2010 [cit. 15.6.2010]. http://www.drogy-info.cz/index.php/info/press_centrum/nedovolene_nakladani_s_drogami_nova_pravni_uprava_od_1_1_2010. Dostupné z WWW: <[drogy-info.cz](http://www.drogy-info.cz)>.

⁹⁰ www.drogy-info.cz [online]. 9.3.2010. 10.1.2010 [cit. 15.6.2010]. http://www.drogy-info.cz/index.php/info/press_centrum/nedovolene_nakladani_s_drogami_nova_pravni_uprava_od_1_1_2010. Dostupné z WWW: <[drogy-info.cz](http://www.drogy-info.cz)>.

pachatel větší než malé množství drogy pro svou potřebu, ale půjde o jinou omamnou či psychotropní látku, než konopnou, hrozí mu trest odnětí svobody až na dva roky, zákaz činnosti či propadnutí věci.⁹¹

Další výraznou změnu přináší § 285 trestního zákona o nedovoleném pěstování rostlin. Tento § rozlišuje mezi pěstováním konopí a pěstováním hub a jiných rostlin obsahujících omamné a psychotropní látky. **Pokud budeme na zahrádce pěstovat malé množství konopí, hub nebo jiných rostlin obsahujících omamné a psychotropní látky bude na tento čin pohlíženo jako na přestupek.** Pěstování konopí v množství větším než malém je postihováno trestem odnětí svobody až na šest měsíců, peněžitým trestem nebo propadnutím věci. Pěstování hub a jiných rostlin obsahujících omamné a psychotropní látky pro vlastní potřebu v množství větším než malém je sankcionováno odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem či propadnutím věci. Pěstování ve velkém či značném rozsahu, bez ohledu na to zda jde o konopí, houby či jinou rostlinu obsahující omamné a psychotropní látky je stanoven trest odnětí svobody v délce tří let nebo peněžitý trest, a to u pěstování ve větším rozsahu, ve značném rozsahu jde o trest odnětí svobody od 6ti měsíců do 5-ti let.⁹²

Pěstovat tedy můžeme cca 5 rostlin konopí indica při předpokladu, že z každé rostliny bude maximálně 5 gramů sušiny, avšak sušení a další přípravy jsou stále trestným činem.⁹³

Výše zmiňované paragrafy se týkají konopí indica, zákon upravuje i pěstování konopí sativa, tedy konopí technického, u nějž nesmí přesáhnout hladina THC přes 0,3%. Technické konopí můžeme pěstovat na celkové ploše 100m², pokud je tato plocha přesažena, doléhá na nás ohlašovací povinnost, musíme tedy pěstování nahlásit příslušnému správnímu orgánu.⁹⁴

Ustanovení § 286 výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě

⁹¹ [Www.drogy-info.cz](http://www.drogy-info.cz) [online]. 9.3.2010. 10.1.2010 [cit. 15.6.2010]. [Http://www.drogy-info.cz/index.php/info/press_centrum/nedovolene_nakladani_s_drogami_nova_pravni_uprava_od_1_1_2010](http://www.drogy-info.cz/index.php/info/press_centrum/nedovolene_nakladani_s_drogami_nova_pravni_uprava_od_1_1_2010). Dostupné z WWW: <[drogy-info.cz](http://www.drogy-info.cz)>.

⁹² [Www.drogy-info.cz](http://www.drogy-info.cz) [online]. 9.3.2010. 10.1.2010 [cit. 15.6.2010]. [Http://www.drogy-info.cz/index.php/info/press_centrum/nedovolene_nakladani_s_drogami_nova_pravni_uprava_od_1_1_2010](http://www.drogy-info.cz/index.php/info/press_centrum/nedovolene_nakladani_s_drogami_nova_pravni_uprava_od_1_1_2010). Dostupné z WWW: <[drogy-info.cz](http://www.drogy-info.cz)>.

⁹³ [Www.drogy-info.cz](http://www.drogy-info.cz) [online]. 9.3.2010. 10.1.2010 [cit. 15.6.2010]. [Http://www.drogy-info.cz/index.php/info/press_centrum/nedovolene_nakladani_s_drogami_nova_pravni_uprava_od_1_1_2010](http://www.drogy-info.cz/index.php/info/press_centrum/nedovolene_nakladani_s_drogami_nova_pravni_uprava_od_1_1_2010). Dostupné z WWW: <[drogy-info.cz](http://www.drogy-info.cz)>.

⁹⁴ [Www.drogy-info.cz](http://www.drogy-info.cz) [online]. 9.3.2010. 10.1.2010 [cit. 15.6.2010]. [Http://www.drogy-info.cz/index.php/info/press_centrum/nedovolene_nakladani_s_drogami_nova_pravni_uprava_od_1_1_2010](http://www.drogy-info.cz/index.php/info/press_centrum/nedovolene_nakladani_s_drogami_nova_pravni_uprava_od_1_1_2010). Dostupné z WWW: <[drogy-info.cz](http://www.drogy-info.cz)>.

omamné, psychotropní látky a jedu nahrazuje předchozí § 188 trestního zákoníku, kde je rozšířena sazba trestu odnětí svobody v trvání až 5ti let, došlo tedy ke snížení spodní hranice trestu, kdy v § 188 je uváděn rozsah trestu odnětí svobody v rozsahu jeden rok až pět let.⁹⁵

§ 188a je také upraven, jedná se o šíření toxikomanie, kdy je umožněno zvýšení trestní sazby odnětí svobody člena organizované skupiny.⁹⁶

Dne 1. 1. 2010 vstoupil v platnost nový zákon č.40/2009 Sbírky trestního zákoníku vztahující se k nedovolenému nakládání s omamnými a psychotropními látkami, který definoval větší než malé množství drogy:

---

⁹⁵ *Www.drogy-info.cz* [online]. 9.3.2010. 10.1.2010 [cit. 15.6.2010]. [Http://www.drogy-info.cz/index.php/info/press_centrum/nedovolen_nakladani_s_drogami_nova_pravni_uprava_od_1_1_2010](http://www.drogy-info.cz/index.php/info/press_centrum/nedovolen_nakladani_s_drogami_nova_pravni_uprava_od_1_1_2010). Dostupné z WWW: <[drogy-info.cz](http://www.drogy-info.cz)>.

⁹⁶ *Www.drogy-info.cz* [online]. 9.3.2010. 10.1.2010 [cit. 15.6.2010]. [Http://www.drogy-info.cz/index.php/info/press_centrum/nedovolen_nakladani_s_drogami_nova_pravni_uprava_od_1_1_2010](http://www.drogy-info.cz/index.php/info/press_centrum/nedovolen_nakladani_s_drogami_nova_pravni_uprava_od_1_1_2010). Dostupné z WWW: <[drogy-info.cz](http://www.drogy-info.cz)>.

Tabulka 1: výtah z nařízení vlády č.467/2009 Sb.

Typ látky / obecně vžitý název (účinná látka)	Množství větší než malé	Nejmenší množství účinné psychotropní látky, jež musí obsahovat látka, označená jako droga, aby bylo její zkoumané množství považováno za větší než malé
Pervitin (metamfetamin)	více než 2 g	0,6 g báze 0,72 g (hydrochlorid)
Extáze (MDMA/MDA/ MDEA)	více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,4g práškovité či krystalické substance	0,34 g báze 0,40 g (hydrochlorid)
LSD (LSD- 25,(+)Lysergid)	5 papírků, tablet, želatino- vých kapslí nebo „krystalů“ impregnovaných účinnou látkou	0,000134 g báze 0,000250 g (tartarát)
Marihuana (delta-9- THC)	více než 15 gramů sušiny	1,5 g delta-9-THC
Hašiš (delta-9-THC)	více než 5 gramů	1 g delta-9-THC

97

⁹⁷ www.legalizace.cz [online]. 12.1.2010 [cit. 15.6.2010]. <http://www.legalizace.cz/legislativa/aktualni-zakon/hodnoty-urcujici-mnozstvi/>. Dostupné z WWW: <drogy-info.cz>.

V tomto protidrogovém zákoně je stanoveno větší než malé množství drogy. Policisté však mohou při chycení kuřáka marihuanové cigarety udělit pokutu do výše 15.000 Kč. Trestné není užívání drogy, ale její držení, což v praxi znamená, že pokud policista přistihne mladíka kouřícího jointa, předvede ho na služebnu, sepíše protokol a joint bude mladíkovi zabaven. Pokud podle tohoto zákona z roku 2009, účinného od roku 2010, budete mít u sebe méně, než 15 gramů marihuany půjde pouze o přestupek pod pokutou 15.000 Kč. Držení většího množství než 15 gramů je již trestným činem a lze dostat trest odnětí svobody v trvání až 5 let, takto je sankcionováno i podávání jointa druhé osobě. Jednalo by se tedy o šíření drogy, což je také trestný čin.⁹⁸

6 Uživatelé konopných drog a černý trh

6.1 *Uživatelé konopných drog a subkultury*

Uživatele konopných drog není snadné jednoznačně definovat vzhledem k jejich počtu a věkovému rozložení. Na jedné straně se můžeme setkat s uživateli chovajícími se specifickým způsobem a rizikovým způsobem a s uživateli, kteří nevykazují žádné zvláštní odchylky od populačního průměru.⁹⁹

Miovský navrhl typologii uživatelů konopných drog na základě dvou faktorů, a to začátek užívání konopných drog a frekvence (množství) užívání. Jeho dělení uživatelů bylo následující:

a) podle frekvence:

- ➔ lehký (1-2x týdně),
- ➔ středně těžký (2-4x týdně),
- ➔ těžký uživatel (5x týdně a více),

b) podle celkové délky užívání:

- ➔ krátkodobý (0-4 měsíce),
- ➔ střednědobý (4měsíce – 2 roky),
- ➔ dlouhodobý (déle než 2 roky).¹⁰⁰

⁹⁸ [www.novinky.cz](http://www.novinky.cz/domaci/196669-chyceny-kurak-marihuany-pokute-neunikne-bude-stacit-svedectvi-policisty.html) [online]. 3.4.2010 [cit. 16.6.2010]. [Http://www.novinky.cz/domaci/196669-chyceny-kurak-marihuany-pokute-neunikne-bude-stacit-svedectvi-policisty.html](http://www.novinky.cz/domaci/196669-chyceny-kurak-marihuany-pokute-neunikne-bude-stacit-svedectvi-policisty.html). Dostupné z WWW: <[novinky.cz](http://www.novinky.cz)>.

⁹⁹ SMOLÍK, J. *Subkultury mládeže*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, 288 s. ISBN 978-80-247-2907-7.

¹⁰⁰ MIOVSKÝ, Michal. *Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium*. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internete: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).

Mnohdy je užívání konopných drog přisuzováno příslušnosti k jednotlivým subkulturám. Subkultura je ta část celkové kultury společnosti, která je typická pro určitou výseč společnosti. Předpona „SUB“ označuje svébytnost a odlišnost od zbytku populace.¹⁰¹

Příslušníci jednotlivých subkultur sdílejí specifické hodnoty a normy a svou příslušnost demonstrují účesem, líčením, tetováním, piersingem, oděvem, doplňky atd., užívají slangové výrazy, uctívají určité ideologie a preferují určitou hudbu.¹⁰²

Dle Matouška a Kroftové se dělí subkultury na drogovou subkulturu – osoby, které užívají drogy a zdržují se v komunitě uživatelů drog, subkulturu rasistickou a subkulturu pseudonáboženskou.¹⁰³

6.2 Výroční zpráva o drogové problematice a černý trh

Z výroční zprávy o drogové problematice, která byla zveřejněna v Lisabonu Evropským monitorovacím centrem pro drogy a drogovou závislost, vyplývá, že mladí Češi na rozdíl od vrstevníků v ostatních zemích Evropy mají mnohem více zkušeností s konopnými drogami.¹⁰⁴

Mladí Češi jsou v užívání marihuany daleko nad evropským průměrem. Skoro 54% z nich vyzkoušelo marihuanu aspoň jednou v životě. Za námi jsou v žebříčku Francouzi (42%) a Španělé (39%).¹⁰⁵

Stále více se v Evropě rozšiřuje také domácí pěstování této plodiny, objevují se ale i velkopěstírny. Ve zprávě je uvedeno, že policie v roce 2009 zajistila asi 99 tun rostlinného konopí a asi 594 tun pryskyřice.¹⁰⁶

Skoro každý den se v médiích setkáváme s nadpisy a titulky o ilegálních pěstírnách konopí. Jejich provozovateli jsou většinou Vietnamci, kteří vyměnili tržnice za pěstírny, ale v mnoha případech i lidé (spíše muži) navenek vystupující, jako slušní a poctiví lidé. Z titulků v novinách mohu citovat např.:

¹⁰¹ SEKOT, A. Sociologie v kostce. 3. vyd. Brno: Paido, 2006, 260 s. ISBN 80-7315-126-X.

¹⁰² SMOLÍK, J. *Subkultury mládeže*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, 288 s. ISBN 978-80-247-2907-7.

¹⁰³ MATOUŠEK, O.; KROFTOVÁ, A. *Mládež a delikvence*. 1. vyd. Praha: Portál, 1998, 336 s. ISBN 80-7178-226-2.

¹⁰⁴ Česká televize. ČT24, ČTK. www.ceskatelevize.cz [online]. 15.11.2011 [cit. 2012-04-03]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/153240-cesi-jsou-preborniky-v-koureni-marihuany/>

¹⁰⁵ Česká televize. ČT24, ČTK. www.ceskatelevize.cz [online]. 15.11.2011 [cit. 2012-04-03]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/153240-cesi-jsou-preborniky-v-koureni-marihuany/>

¹⁰⁶ Česká televize. ČT24, ČTK. www.ceskatelevize.cz [online]. 15.11.2011 [cit. 2012-04-03]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/153240-cesi-jsou-preborniky-v-koureni-marihuany/>

„Na tržnicích v pohraničí kvete drogový byznys, řídí ho Vietnamci.“, „Pěstírnu marihuany skrývali za nábytkem, zápach zadržoval polystyren.“, „Nelegální pěstírnu konopí odhalili policisté v Bolaticích.“ atd.

7 Holandský versus český přístup ke konopí

7.1 Holandský přístup ke konopí

Do Holandska se marihuana dostala až v 50. letech 20. století, jednalo se o malé skupiny intelektuálů a mediky, propagující, že je marihuana méně škodlivá než tabák. V roce 1960 se užívání konopí rozrostlo i mezi ostatní vrstvy společnosti, zejména pak hippie, kteří se v Holandsku masově objevili v roce 1967. V Holandsku byl v té době planý zákon z roku 1953, který zakazoval pouze import, export a provázení, a pokud byl jedinec chycen s marihuanou a řekl, že jí má pro vlastní potřebu, nebyl stíhán. Stejněho roku byl zákon značně zpřísněn a držitelům konopí hrozily až několikaleté nepodmíněné tresty. Nový přístup ke konopí setému nastal v roce 1965-1976, od roku 1969 se změnil přístup k trestnímu stíhání za užívání konopných produktů, naprostá většina uživatelů nebyla již stíhána.¹⁰⁷

Velmi zásadní pro úpravu holandského zákona o drogách byly zprávy dvou komisí, a to zpráva komise pod vedením profesora Hulsmana, kde mimo jiné říká: **„Kdo si ve svém privátním životě vědomě poškozuje zdraví nebo ohrožuje svůj život, nemůže být v naší společnosti nucen od svých rozhodnutí odpustit.“** (Hulsman LHG, Blok van der Velden W. Ruimte in het drugbeleid: Hulsman rapport [online]. 1971 [cit. 27. 03. 2012]). Dále je ve zprávě obsaženo, že pokud budou uživatelé konopných produktů stíháni stejně jako uživatelé opiátů a LSD, budou zatlačeny do subkultury, která snadněji podlehně užívání ostatních drog. Na zprávu Hulsmana navazuje zpráva vládní Baanovy komise z roku 1972. Komise rozdělila omamné látky do dvou skupin, a to s „přijatelným“ rizikem (konopné produkty) a s „nepřijatelným“ rizikem (heroin, kokain, LSD a ostatní). Komise došla k následujícímu závěru: **„Užívání konopí nevede k návyku a nevede k fyzické závislosti. Fyziologické účinky konopí jsou relativně nevinné. Nahodile se akutně objevují velmi nepříjemné psychické reakce, jako panika či deprese. Tyto reakce zmizí po ukončení užití látky. Prozatím neexistují indikátory pro trvalé psychické**

¹⁰⁷ MIOVSKÝ, Michal. Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internete: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).

poškození dávkami obvyklými v západních zemích. Pokud uživatelé konopí jeví specifické chování, je toto chování výrazem příslušnosti subkultury.“ .... „V existujícím zákonodárství není brán zřetel k faktu, že riziko užívání konopí individuem nemůže být postaveno do jedné roviny s rizikem užívání látek, které mají i v obvyklé dávce silné farmakologické účinky.“ (Baan P. Achtergronden en risico's van druggebruik: Rapport van de Werkgroep verdovende middelen, [online]. 1970 [cit. 27. 03. 2012].) ¹⁰⁸

Politici převzali zejména doporučení Baanovy komise, ale jeho doporučení zakázat „kanabisové kavárny“ nepřevzali vůbec, což dalo za vznik coffeeshopům.

7.1.1 Opiový zákon

Podklady shromážděné oběma komisemi posloužily při sestavování Opiového zákona z roku 1976. Zákon rozlišil drogy s „únosnou“ a „neúnosnou“ mírou společenského rizika, hlavním měřítkem byla zdravotní rizika spojená s užíváním těchto drog. Opiový zákon chtěl co nejvíce diferenciovat „měkké“ a „tvrdé“ drogy a dal tak podmět pro vznik tzv. Coffeshopů. ¹⁰⁹

7.1.2 Coffeshopy a distribuce konopí v nich

Coffeshopy jsou malé kavárničky, ve kterých jsou za určitých podmínek prodávány měkké drogy, respektive za existujícího právního řádu je zde prodej tolerován. Coffeshop musí získat na prodej licenci a odvádět daně státu. V kavárně vám předloží nabídku zboží, které je v daném obchodě k mání, zakoupenou odrůdu konopí lze konzumovat přímo v kavárně. ¹¹⁰

Provozní pravidla coffeshopů jsou jednoznačná, vstup je od 18-ti let, lze si zakoupit maximálně 5g drogy (do roku 1995 to bylo 30g) a na skladě nesmí být více než 500g marihuany. Coffeshop dále nesmí organizovat reklamní kampaně, prodávat tvrdé drogy a v zařízení nesmí docházet k výtržnostem. ¹¹¹

¹⁰⁸ MIOVSKÝ, Michal. Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internete: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).

¹⁰⁹ Vantuch, P.: Drogy a kriminalita. UJEP, Brno 1990.

¹¹⁰ www.drogy.doktorka.cz [online]. 29.07.2010 [cit. 21.03.2012]. <http://drogy.doktorka.cz/nizozemske-coffee-shopy---obavane-turisticke-lakadlo/> Dostupné z WWW: <drogy.doktorka.cz>.

¹¹¹ www.drogy.doktorka.cz [online]. 29.07.2010 [cit. 21.03.2012]. <http://drogy.doktorka.cz/nizozemske-coffee-shopy---obavane-turisticke-lakadlo/> Dostupné z WWW: <drogy.doktorka.cz>.

7.1.3 Pozitiva nizozemského přístupu

Tento odvážný a mnohými zatracovaný zákon se nakonec setkal s pozitivními ohlasy ze strany Nizozemců i statistik, jejichž čísla mluví v jeho prospěch. Jeden z názorů stojící proti tolerování „měkkých“ drog se nepotvrdil, a sice že jejich tolerováním stoupne procento uživatelů „měkkých“ drog přecházejících na „tvrdé“ drogy. Podle statistik je dnes v zemi kolem 675 000 uživatelů „měkkých“ drog a počet lidí závislých na „tvrdých“ drogách se ustálil na počtu 25 000. Tolerantní přístupy umožnily zavedení rozsáhlých léčebných a resocializačních programů a počty problémových uživatelů je oproti ostatním západoevropským zemím nižší.¹¹²

7.1.4 Negativa nizozemského přístupu

Již v 70. letech začali Holandsko zaplavovat „drogoví turisté“, auta a naplněné autobusy z Londýna, Paříže a Frankfurtu začali jezdit do Nizozemska na „drogové víkendy“, zejména do měst jako jsou Amsterdam, Rotterdam, Venlo, Arnheim a Maastricht. Na nárůst „drogových turistů“ si začali stěžovat zejména starostové menších měst sousedících s Německem. Výlety na „drogové víkendy“ se staly lákadlem mnoha cestovních kanceláří, po listopadu 1989 se takovéto výlety do coffeshopů staly lákadlem i několika cestovních kanceláří u nás.¹¹³

Podle policejních odhadů působí v Nizozemsku stovky vysoce organizovaných kriminálních skupin, které jsou složeny zejména z Nizozemců a orientují se na domácí produkci a ilegální distribuci měkkých drog. Důležitým nástrojem při jejich trestné činnosti jsou právě coffeshopy.¹¹⁴

Další problém se objevil na poli mezinárodních vztahů, zejména při zavádění Schengenských dohod a eliminace imigračních kontrol na hranicích států EU. Při jednáních se Francie postavila radikálně proti. Michel Barnier, francouzský ministr pro evropské záležitosti, prohlásil, že francouzské opuštění hraničních kontrol je nemyslitelné, dokud nepřijme Nizozemsko opatření proti domácímu „drogovému turistickému průmyslu“. Problém drog se stal natolik diskutovaným, že ohrozil celé sjednocení zemí EU, nakonec se vše podařilo, ale předcházelo tomu mnoho dlouhých a značně složitých jednání.¹¹⁵

¹¹² Nožina, M.: Nizozemská drogová politika. Bulletin NPDC, č.2/1998.

¹¹³ Nožina, M.: Nizozemská drogová politika. Bulletin NPDC, č.2/1998.

¹¹⁴ Nožina, M.: Nizozemská drogová politika. Bulletin NPDC, č.2/1998.

¹¹⁵ Nožina, M.: Nizozemská drogová politika. Bulletin NPDC, č.2/1998.

7.2 Český přístup ke konopí

Skupina zřízená v srpnu 2011 nesoucí název „Společná pracovní skupina sekretariátu Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky a Poslanecké sněmovny PČR pro legislativu a související předpisy upravující pěstování, zpracování, distribuci a použití netechnického konopí pro léčebné a výzkumné účely“ - zkráceně: „**Pracovní skupina za zpřístupnění konopí pro léčbu a výzkum v České republice**“ vznikla pod záštitou premiéra vlády ČR, Petra Nečase, a za podpory předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Miroslavy Němcové. Ve skupině byli mimo jiné i děkan 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze, prof. Tomáš Zima a národní protidrogový koordinátor, Jindřich Vobořil.¹¹⁶

Skupina měla za úkol vypracovat návrh legislativních změn, aby bylo konopí co nejrychleji zpřístupněno českým pacientům a zároveň by měla skupina dojít k jasnému odlišení prospěšného využití konopí a kanabinoidů jako léku od jejich zneužívání jako drogy.¹¹⁷

Skupina mimo jiné doporučila zařadit léčebné konopí do přílohy č. I zákona o návykových látkách, tím bude umožněno lékařům, lékárníkům i pacientům, aby mohli s konopím nakládat bez zvláštního povolení.¹¹⁸

Profesor Zima a jím vedená skupina doporučili výhradní distribuci léčebného konopí sítě lékáren a zdravotnických zařízení, konopí by mělo být podle návrhu hrazeno z prostředků zdravotního pojištění. Konopí by bylo vydáváno výhradně na „elektronický recept s omezením“, to zaručí, že bude konopí danému pacientovi vydáno pouze v omezeném množství a předepsáno pouze jedním lékařem. Další výhodou e-receptu je, že ho lékař může svému pacientovi vydat periodicky na dálku, a systém zůstane přehledný a kontrolovatelný, čímž nedojde k prolnutí legálního a nelegálního trhu s konopím. E-recept rovněž umožní Policii ČR snadnou kontrolu, zda se nejedná o držení e-receptu neoprávněnou osobou.¹¹⁹

¹¹⁶ [www.vlada.cz \[online\]. 02.11.2011 \[cit. 21.03.2012\].](http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/media/pracovni-skupina-za-zpristupneni-konopi-pro-lecbu-a-vyzkum-v-ceske-republice-90091/Dostupné%20z%20WWW%3A%3A%3Cvlada.cz%3E%3C%3E) [Http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/media/pracovni-skupina-za-zpristupneni-konopi-pro-lecbu-a-vyzkum-v-ceske-republice-90091/Dostupné z WWW: <vlada.cz>.](http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/media/pracovni-skupina-za-zpristupneni-konopi-pro-lecbu-a-vyzkum-v-ceske-republice-90091/Dostupné%20z%20WWW%3A%3A%3Cvlada.cz%3E%3C%3E)

¹¹⁷ [www.vlada.cz \[online\]. 02.11.2011 \[cit. 21.03.2012\].](http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/media/pracovni-skupina-za-zpristupneni-konopi-pro-lecbu-a-vyzkum-v-ceske-republice-90091/Dostupné%20z%20WWW%3A%3A%3Cvlada.cz%3E%3C%3E) [Http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/media/pracovni-skupina-za-zpristupneni-konopi-pro-lecbu-a-vyzkum-v-ceske-republice-90091/Dostupné z WWW: <vlada.cz>.](http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/media/pracovni-skupina-za-zpristupneni-konopi-pro-lecbu-a-vyzkum-v-ceske-republice-90091/Dostupné%20z%20WWW%3A%3A%3Cvlada.cz%3E%3C%3E)

¹¹⁸ [www.vlada.cz \[online\]. 02.11.2011 \[cit. 21.03.2012\].](http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/media/pracovni-skupina-za-zpristupneni-konopi-pro-lecbu-a-vyzkum-v-ceske-republice-90091/Dostupné%20z%20WWW%3A%3A%3Cvlada.cz%3E%3C%3E) [Http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/media/pracovni-skupina-za-zpristupneni-konopi-pro-lecbu-a-vyzkum-v-ceske-republice-90091/Dostupné z WWW: <vlada.cz>.](http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/media/pracovni-skupina-za-zpristupneni-konopi-pro-lecbu-a-vyzkum-v-ceske-republice-90091/Dostupné%20z%20WWW%3A%3A%3Cvlada.cz%3E%3C%3E)

¹¹⁹ [www.vlada.cz \[online\]. 02.11.2011 \[cit. 21.03.2012\].](http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/media/pracovni-skupina-za-zpristupneni-konopi-pro-lecbu-a-vyzkum-v-ceske-republice-90091/Dostupné%20z%20WWW%3A%3A%3Cvlada.cz%3E%3C%3E) [Http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/media/pracovni-skupina-za-zpristupneni-konopi-pro-lecbu-a-vyzkum-v-ceske-republice-90091/Dostupné z WWW: <vlada.cz>.](http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/media/pracovni-skupina-za-zpristupneni-konopi-pro-lecbu-a-vyzkum-v-ceske-republice-90091/Dostupné%20z%20WWW%3A%3A%3Cvlada.cz%3E%3C%3E)

7.2.1 Postoj české veřejnosti k užívání drog

Podle průzkumů zaměřených na postoj populace k užívání drog vyplývá, že je česká veřejnost je poměrně tolerantní k užívání konopí, většina podporuje legalizaci držení a pěstování konopných látek, zejména pak pro léčebné účely. V posledních třech letech probíhaly výzkumy, ze kterých vyplývá, že zkušenost s užitím nelegálních drog u obecné veřejnosti je stabilní, nejčastěji užívanou drogou je konopí a konopné látky (23-24% podle studie), následuje extáze (4-10%). 10-15% dospělých respondentů uvedlo zkušenost s konopnými látkami v posledním roce, oproti tomu pouze 4% z dotazovaných dospělých uvedlo užití jiných nelegálních drog. Mezi mladšími dospělými respondenty ve věku 15-34let má přibližně pětina zkušenosti s konopnými látkami v posledním roce, 2-4% s extází, 2% s halucinogenními houbami a 1-2% s pervitinem.¹²⁰

7.3 Nizozemský přístup kontra české poměry

Nizozemská drogová politika je mnohem starší než česká. V České republice obsahuje trestní zákon čtyři paragrafy týkající se držení, výroby, transportu a šíření drog. Tresty za porušení zákona jsou rozhodně přísnější než v Holandsku, důraz je přitom kladen na věk poškozeného a vliv na jeho zdraví, peněžité tresty nejsou v zákoně přímo stanoveny, ale záleží na uvážení soudce.¹²¹

Nizozemský opiový zákon má dvě přílohy, v nichž jsou drogy rozděleny na měkké a tvrdé a dle tohoto jsou odstupňovány tresty. Odnětí svobody až na dvanáct let je horní hranice trestu pro tvrdé drogy, kdy o výši trestu rozhoduje držené množství. U měkkých drog je horní hranice stanovena na čtyři roky odnětí svobody.¹²²

Novela zákona č.112/1998 Sb. vyvolala vlnu diskuzí, v ní je zahrnuta kriminalizace držení drog pro vlastní potřebu. Zákonnodárci chtěli dát justičním a policejním orgánům do ruky účinnou zbraň na potírání obchodu s drogami. V praxi to ale znamenalo, že pokud PČR zadržela pouličního dealera, mohl

¹²⁰ Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislost. Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v ČR v r. 2010 [online]. 22.11.2011. 06.12.2011 [cit. 2012-04-03]. ISBN 978-80-7440-056-8.

¹²¹ Nožina, M.: Nizozemská drogová politika. Bulletin NPDC, č.2/1998.

¹²² Nožina, M.: Nizozemská drogová politika. Bulletin NPDC, č.2/1998.

argumentovat právě tím, že držené množství má pro vlastní potřebu. Větší než malé množství je další velmi neurčitý pojem. Policejní prezidium v Nejvyšší státní zastupitelství vydali pokyny s tabulkami hodnot, které stanovují hranici inkriminovaného množství (viz výše).¹²³

Oproti naší legislativě, jak jsem již zmínila výše, ta nizozemská rozlišuje měkké a tvrdé drogy. Podle návrhu nového trestního zákona by se mělo rozlišovat držení měkkých a tvrdých drog pokud nebude spácháno ve větším rozsahu **i u nás**, trestným by se mělo stát i pěstování konopí, bude se ale rozlišovat, zda budou rostliny pěstovány pro vlastní potřebu nebo za účelem dosažení zisku.¹²⁴

Myslím si, že rozdělení drog na měkké a tvrdé je značný krok kupředu.

Přikláním se k názoru pana Michala Rumana, - lektora ekologické výchovy, žurnalisty Aktivy, předsedy o. s. Konopa, spoluautora kapitol o hospodářském využití konopí v odborné publikaci Konopí a konopné drogy: Adiktologické kompendium - který v rozhovoru pro magazín Legalizace uvádí, že mnohem více lidí chápe, jak moc může být konopí ve svých podobách užitečné. Mnoho lidí chápe i rozdíl mezi technickým konopím a odrůdami pěstovanými pro rekreační užití, k čemuž přispělo deset let práce s veřejností a firmami dodávajícími na trh konopné produkty – masti, oděvy, potraviny, stavebniny, plenky a oleje. 125

8 Legalizace?

Dokud naše vláda neschválí nový návrh trestního zákona, kde by měly být drogy rozděleny na měkké a tvrdé, je úplná legalizace konopí nemyslitelná. Po rozdělení drog do těchto dvou kategorií bychom mohli přemýšlet o podobném kroku, jako udělalo Holandsko před lety, a to nahlížet na držení měkkých drog s větší benevolencí.

Legalizace konopí pro léčebné účely by se mělo v nejbližších měsících dosáhnout. Dle mého názoru k tomuto kroku přispěje v ne malé míře i petice, která se poprvé rozdávala 1. března 2012 na Cannabis Cupu v Roxy v Praze, kdy bylo hned první den nasbíráno 400 podpisů. Signatáři petice žádají

¹²³ Nožina, M.: Nizozemská drogová politika. Bulletin NPDC, č.2/1998.

¹²⁴ Jelínek, J.: Nová úprava tzv. drogových deliktů v českém trestním právu. Justiční revue, č.2/1999.

¹²⁵ Magazín legalizace: Michal Ruman. REDAKCE. Magazín legalizace [online]. 07.03.2012 [cit. 2012-04-08]. Dostupné z: <http://www.magazin-legalizace.cz/cs/articles/detail/324-osobnost-legalizace-michal-ruman>.

zpřístupnění konopí a jeho derivátů pacientům, kteří trpí roztroušenou sklerózou, Parkinsonovou nemocí, anorexií, onemocněním střev, nevolností a zvracením, astmatem, depresi, zeleným zákalem, epilepsií, atd. Žádají, aby měli čeští pacienti stejná práva na léčbu konopím, jaká mají pacienti v mnoha jiných zemích jako je například Švýcarsko, Španělsko, Kanada, USA, Nizozemí, Itálie, Německo či Izrael.¹²⁶

Pacienti, kteří v současné době potřebují léčbu konopnými prostředky, jsou odkázáni na černý trh, kde se vystavují kriminálním rizikům a postihům s takovýmto jednáním spojenými. Podle signatářů je současný stav narušením ústavních práv občanů České republiky na ochranu zdraví a porušením mezinárodních úmluv o zdravotních a sociálních právech, kterými je ČR vázána. Ilegalita konopí také narušuje možnosti výzkumu dalších možností konopných látek pro léčebné účely.¹²⁷

Nyní je velmi diskutované téma – legalizace pro léčebné účely. Takováto legalizace by přinesla mnoha lidem úlevu a pomoc při až překvapujícím výčtu nemocí a potíží a pokud, jak je zmíněno také výše, se bude konopí dávat jen na elektronický předpis, jehož bezpečnost je zaručena a šířitelnost dementována, nevidím v takovéto legalizaci jakoukoliv společenskou hrozbu.

Jak jsem zmínila výše, v ČR je založena „Pracovní skupina za zpřístupnění konopí pro léčbu a výzkum v ČR, která měla mimo jiné za úkol vypracovat návrh legislativních změn, které mají zrychlit zpřístupnění konopí českým pacientům. Tento krok bychom mohli přirovnat ke vzniku holandských komisí, které se zasloužili na legalizaci konopí a na vzniku coffeshopů. Předpokládáme, že dojdou naši přední znalci ke stejnému závěru jako ti holanďtí a tato pracovní skupina bude možná jednou z mnoha, která se podepíše na legalizaci konopí, nejen pro léčebné účely.

Samozřejmě by se musela upravit i naše legislativa. Významnou změnu a krok vpřed přinesl v roce 2010 nový trestní zákoník č.40/2009 Sb., ten vymezuje větší než malé množství, je zde **rozlišováno mezi větším než malým množstvím konopné drogy pro vlastní potřebu a mezi větším než**

¹²⁶ Lečebné konopí. HANUŠ, L.O. *Lečebné konopí* [online]. 2011 [cit. 2012-04-08]. Dostupné z: <http://www.lecebnekonopi.cz/>

¹²⁷ Lečebné konopí. HANUŠ, L.O. *Lečebné konopí* [online]. 2011 [cit. 2012-04-08]. Dostupné z: <http://www.lecebnekonopi.cz/>

malým množstvím jiné omamné či psychotropní látky než konopné. Tento krok se zdá být dalším vpřed, vždyť takovýto krok byl rozhodující i v Holandsku, a to rozdělení drog na „měkké“ a „tvrdé“, čemuž tato novela nasvědčuje.

Jako další významný krok vpřed vnímám i výsledky průzkumů, které byly zaměřeny na postoj populace k užívání konopných drog. Z těchto výzkumů vyplývají celkem pozitivní výsledky hlavně pro legalizaci konopí pro léčebné účely, negativní se mi nejeví ani přístup české veřejnosti k legalizaci konopí pro tzv. rekreační užívání, výsledky hovoří o celkem stabilních zkušenostech s užíváním konopných drog. 10-15% dospělých respondentů uvedlo zkušenost s konopnými látkami v posledním roce, přičemž uživatelé jiných nelegálních drog tvoří značně nižší procento.

Ze zjištěných poznatků usuzuji, že k legalizaci konopí postupem let spějeme čím dál tím blíž. Legislativní změny jsou sice v začátcích, ale postoj veřejnosti není čistě odmítavý, do budoucna vidím velmi reálně legalizace pro léčebné účely a celková legalizace, tedy pro tzv. rekreační užití, je dle mého názoru reálná, samozřejmě za předpokladu určitých legislativních změn a opatření. Dnes není tajemstvím, že si „skoro“ každý pěstuje doma v květináči či na zahrádce nějakou tu rostlinu konopí, nemyslím se, že by se legalizací nějak významně rozrostl počet uživatelů této plodiny, jen by se tito uživatelé nevystavovali možnosti trestního stíhání a trestům za takovéto činy.

9 Závěr

V úvodu mé bakalářské práce byly stanoveny cíle, které měla práce splnit, a to zmapování informovanosti veřejnosti o legalizaci marihuany v České republice, zanalyzování dostupných internetových a literárních zdrojů, seznámení čtenáře s českou a holandskou legislativou a její aplikování na české poměry. V tuto chvíli mohu konstatovat, že tyto požadavky byly splněny.

V první kapitole si čtenář může vytvořit obrázek o rozdělení konopí na tři různé druhy, díky kterým si lze vytvořit obrázek o množství THC v jednotlivých odrůdách.

Následující kapitola se zabývá konopím jako součástí rituálů, a to rituály jak šamanskými, tak i novodobými, kořeny vzniku novodobého rituálu a jeho popisu.

Mezi stanovenými cíli bylo i seznámení čtenáře se stručnou historií konopí, jejíž kořeny sahají daleko do minulosti. Nezůstává opomenuta ani novodobá historie konopí, konkrétně vývoj po roce 1989.

Aby si mohl čtenář vytvořit obrázek o prospěšnosti a více účelnosti této plodiny, zařadila jsem jako další kapitolu praktické využití konopí v mnoha odvětvích, jako je mimo jiné textil, stavebnictví, kosmetika a lékařství, kde se dočtete o mnoha nemocech, při kterých konopí pomáhá.

Dalším cílem mé práce bylo zmapování legislativního procesu v ČR, a to od roku 1909 až po současnost, což je zmapováno v další kapitole mé práce.

Za důležitou kapitolu mé práce považuji, tu které se týká subkultur a uživatelů konopných drog a černého trhu, zde se dočtete, že je česká veřejnost celkem benevolentní k užívání konopných drog a k jejich legalizaci hlavně pro léčebné účely.

Následující kapitola mapuje holandský opiový zákon, jeho pozitiva a negativa a na základě tohoto rozboru i postup české veřejnosti k užívání konopných drog.

Poslední kapitola mé práce je pokusem o aplikaci zjištěných informací na české poměry a zamyšlením se nad příchodem možné legalizace na území České republiky, popřípadě v jakém rozsahu by bylo momentálně možné.

Pokud bych se měla sama sebe zeptat, k čemu práce dospěla, odpověděla bych, že s legalizací souhlasím, ale nemyslím si, že je na úplnou legalizaci česká veřejnost připravena. Důležitá zdá se mi být legalizace pro léčebné účely, k čemuž určitě přispějí a petice, která se poprvé rozdávala 1. března a během prvního dne bylo nasbíráno až 400 podpisů. Signatáři žádají aby, měli čeští pacienti stejná práva na léčbu konopím, jaká mají pacienti v mnoha jiných zemích jako je například Švýcarsko, Španělsko, Kanada, USA, Nizozemí, Itálie, Německo či Izrael. Jako velmi významnou změnu vnímám nový trestní zákoník z roku 2010, který vymezuje větší než malé množství drogy a je v něm hlavně rozlišováno **mezi větším než malým množstvím konopné drogy pro vlastní potřebu a mezi větším než malým množstvím jiné omamné či psychotropní látky než konopné**. Tento krok vnímám jako velmi dobrý a pozitivní pro celkovou legalizaci, takovýto podobný rok podniklo i Holandsko a díky tomu má „své“ coffeshopy. ČR je na tak velký krok ještě nepřipravena, ale jak se říká: „pomalu, ale jistě“.

Použitá literatura a zdroje

1. CONRAD, Chris. Konopí pro zdraví: fakta o léčivých účincích marihuany. Praha : Pragma, c2001. 210 s. ISBN 80-7205-834-7
2. ŠINDELÁŘ, Jiří. *Www.marihuana.cz* [online]. 2009-03-16 [cit. 2010-05-19]. [Http://www.marihuana.cz/kap-marihuana-a-jeji-pozadi.html](http://www.marihuana.cz/kap-marihuana-a-jeji-pozadi.html). Dostupné z WWW: <marihuana.cz>.
3. BOOTH, Martin. Konopí : dějiny. 1. vyd. v českém jazyce. Praha: BB art, 2004. 367 s., [8] s. obr. příl. ISBN 80-7341-348-5 (váz.)
4. ROBINSON, Rowan. Velká kniha o konopí. Vyd. 2. Praha : Volvox Globator, 2000. 281 s. ISBN 80-7207-339-7 (brož.), s. 132
5. MIOVSKÝ, Michal. Konopí a konopné drogy : adiktologické kompendium. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 533 s., iv s. barev. obr. příl. Dostupné na internetu: . ISBN 978-80-247-0865-2 (váz.).
6. *Www.eur-lex.europa.eu* [online]. 15.12.2004, [cit. 20.03.2012]. www.eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2005:226E:0233:0233:CS:PDF. Dostupné z WWW. Eur-lex.europa.eu
7. Vantuch, P.: Drogy a kriminalita. UJEP, Brno 1990.
8. RÄTSCHE, Christian. Konopí jako lék : etnomedicína. Vyd. 1. Praha : Volvox Globator, 2000. 216 s. Belladonna ; sv. 6. ISBN 80-7207-391-5 (váz.)
9. *Www.konopa.cz* [online]. 16.12.2008, 2.2.2010 [cit. 2009-2-12]. [Www.konopa.kvalitne.cz/papir](http://www.konopa.kvalitne.cz/papir). Dostupné z WWW: <konopa.cz>.
10. Bryndová, B. Konopný papír. *Bushka.cz* 14. dubna 2005[online][cit.9.3.2010] Dostupné z <<http://bushka.cz/archiv/konopapir.html>>
11. *Www.ekooko.cz* [online]. 7.9.2007. 7.9.2007 [cit. 15.5.2010]. [Www.ekooko.cz/node/31](http://www.ekooko.cz/node/31). Dostupné z WWW: <ekoko.cz>.
12. *Www.konopa.cz* [online]. 25.4.2007 [cit. 1.6.2010]. [Http://www.konopa.cz/index.php?dok=0134](http://www.konopa.cz/index.php?dok=0134). Dostupné z WWW: <konopa.cz>.
13. CHYBÍK, Josef. *Přírodní stavební materiály*. 1 vyd. Praha: Grada, 2009. 268s. ISBN 978-80-247-2532-1.
14. KOVALÍK, Jan. *Démon jménem marihuana aneb Cesty příznivců konopí v bludišti zákonů* [online]. [Cit. 2009-02-03]
15. BRYNDOVÁ, Bushka. *Www.bushka.cz* [online]. 9.4.2005 [cit. 29.5.2010]. [Http://www.bushka.cz/archiv/zacek.html](http://www.bushka.cz/archiv/zacek.html). Dostupné z WWW: <bushka.cz>.
16. *Www.canaderm.cz* [online]. 4.6.2008 [cit. 14.6.2010]. [Http://canaderm.cz/cs/clanek/26/jak-funguje-konopi-v-kosmetice.htm](http://canaderm.cz/cs/clanek/26/jak-funguje-konopi-v-kosmetice.htm). Dostupné z WWW: <canaderm.cz>.
17. BĚLÁČKOVÁ, Vendula, et al. *Www.adiktologie.cz* [online]. 2010-04-14 [cit. 2010-06-21].

- [Http://www.adiktologie.cz/articles/cz/57/1841/Parlamentni-seminar-ukazal-cesty-k-zavedeni-lecby-konopim-v-Ceske-republice.html?acc=enb](http://www.adiktologie.cz/articles/cz/57/1841/Parlamentni-seminar-ukazal-cesty-k-zavedeni-lecby-konopim-v-Ceske-republice.html?acc=enb). Dostupné z WWW: <adiktologie.cz>
18. [Www.magazin-legalizace.cz](http://www.magazin-legalizace.cz) [online]. 10.11.2010 [cit. 19.03.2012]. [Http://www.magazin-legalizace.cz/cs/articles/detail/51-sativex-nadeje-i-riziko-pro-konopnou-lecibu?author=Jaroslav+A.+Pol%C3%Alk](http://www.magazin-legalizace.cz/cs/articles/detail/51-sativex-nadeje-i-riziko-pro-konopnou-lecibu?author=Jaroslav+A.+Pol%C3%Alk). Dostupné z WWW: <magazin-legalizace.cz>.
19. [Www.legalizace.cz](http://www.legalizace.cz) [online]. 18.3.2008 [cit. 10.6.2010]. [Http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/](http://www.legalizace.cz/legislativa/historie-zakonu/). Dostupné z WWW: <legalizace.cz>.
20. [Www.drogy-info.cz](http://www.drogy-info.cz) [online]. 9.3.2010. 10.1.2010 [cit. 15.6.2010]. [Http://www.drogy-info.cz/index.php/info/press_centrum/nedovolene_nakladani_s_drogami_nova_pravni_uprava_od_1_1_2010](http://www.drogy-info.cz/index.php/info/press_centrum/nedovolene_nakladani_s_drogami_nova_pravni_uprava_od_1_1_2010). Dostupné z WWW: <drogy-info.cz>.
21. [Www.legalizace.cz](http://www.legalizace.cz) [online]. 12.1.2010 [cit. 15.6.2010]. [Http://www.legalizace.cz/legislativa/aktualni-zakon/hodnoty-urcujici-mnozstvi/](http://www.legalizace.cz/legislativa/aktualni-zakon/hodnoty-urcujici-mnozstvi/). Dostupné z WWW: <drogy-info.cz>.
22. [Www.novinky.cz](http://www.novinky.cz) [online]. 3.4.2010 [cit. 16.6.2010]. [Http://www.novinky.cz/domaci/196669-chyceny-kurak-marihuany-pokute-neunikne-bude-stacit-svedectvi-policisty.html](http://www.novinky.cz/domaci/196669-chyceny-kurak-marihuany-pokute-neunikne-bude-stacit-svedectvi-policisty.html). Dostupné z WWW: <novinky.cz>.
23. Vantuch, P.: Drogy a kriminalita. UJEP, Brno 1990.
24. [Www.drogy.doktorka .cz](http://www.drogy.doktorka.cz) [online]. 29.07.2010 [cit. 21.03.2012]. [Http://drogy.doktorka.cz/nizozemske-coffee-shopy---obavane-turisticke-lakadlo/](http://drogy.doktorka.cz/nizozemske-coffee-shopy---obavane-turisticke-lakadlo/). Dostupné z WWW: <drogy.doktorka.cz>.
25. Nožina, M.: Nizozemská drogová politika. Bulletin NPDC, č.2/1998.
26. [Www.vlada.cz](http://www.vlada.cz) [online]. 02.11.2011 [cit. 21.03.2012]. [Http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/media/pracovni-skupina-za-zpristupneni-konopi-pro-lecibu-a-vyzkum-v-ceske-republice-90091/](http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/media/pracovni-skupina-za-zpristupneni-konopi-pro-lecibu-a-vyzkum-v-ceske-republice-90091/). Dostupné z WWW: <vlada.cz>.
27. Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislost. Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v ČR v r. 2010 [online]. 22.11.2011. 06.12.2011 [cit. 2012-04-03]. ISBN 978-80-7440-056-8.
28. Jelínek, J.: Nová úprava tzv. drogových deliktů v českém trestním právu. Justiční revue, č.2/1999.
29. Magazín legalizace: Michal Ruman. REDAKCE. Magazín legalizace [online]. 07.03.2012 [cit. 2012-04-08]. Dostupné z: <http://www.magazin-legalizace.cz/cs/articles/detail/324-osobnost-legalizace-michal-ruman>
30. SMOLÍK, J. *Subkultury mládeže*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, 288 s. ISBN 978-80-247-2907-7.
31. SEKOT, A. *Sociologie v kostce*. 3. vyd. Brno: Paido, 2006, 260 s. ISBN 80-7315-126-X.
32. MATOUŠEK, O.; KROFTOVÁ, A. *Mládež a delikvence*. 1. vyd. Praha: Portál, 1998, 336 s. ISBN 80-7178-226-2.

33. Česká televize. ČT24, ČTK. Wwww.ceskatelevize.cz [online]. 15.11.2011 [cit. 2012-04-03]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/153240-cesi-jsou-preborniky-v-koureni-marihuany/>

34. Léčebné konopí. HANUŠ,L.O.*Lecebne konopí* [online]. 2011 [cit. 2012-04-08]. Dostupné z: <http://www.lecebnekonopi.cz/>

Seznam ilustrací

1. Ilustrace 1: konopná semínka
2. Ilustrace 2: loď s plachtami z konopí
3. Ilustrace 3: konopný mlýn
4. Ilustrace 4: hořící marihuanová cigareta
5. Ilustrace 5: konopný stonek s oddělenými konopnými vlákny
6. Ilustrace 6: konopo-jílové cihly
7. Ilustrace 7: konopná izolace
8. Ilustrace 8: ošetřující konopný krém
9. Ilustrace 9: vapolizér

Přílohy:

- receptura na nápoj s konopí – využívána především v Nepálu

Bhang (Nepál)

Nezbytné ingredience: květy konopí

bůvolí mléko

cukr nebo med

koření (např. kardomom, kurkuma, muškát,

hřebíček, pepř, skořice)

Fakultativní přísady: kulčiba dávivá (Strychnos nux – vomica)

opium

semena durmanu (Datura metel)

rozemleté ořechy (např. mandle, pistácie, kokos)

ghí (přepuštěné mléko)

Květy konopí se jemně nasekají a smísí se s kořením (a fakultativními přísadami). V mléce se rozpustí cukr nebo med. Tím se zalije konopí i s kořením. Na jednu osobu lze počítat asi 2 gramy rozsekaných konopných květů či listů.

- zdroj: RÄTSCH, Christian. Konopí jako lék : etnomedicína. Vyd. 1. Praha : Volvox Globator, 2000. 216 s. Belladonna ; sv. 6. ISBN 80-7207-391-5 (váz.)